

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM YÖNETİMİ VE DENETİMİ PROGRAMI

SANATSAL DENETİMİN PAYDAŞLARIN GÖRÜŞLERİNE
GÖRE EĞİTİM VE ÖĞRETİMDEKİ DURUMUNUN
DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ezgi Aykan DAĞLI

Lefkoşa
Aralık, 2024

Ezgi Aykan DAĞLI

SANATSAL DENETİMİN
PAYDAŞLARIN GÖRÜŞLERİNE
GÖRE EĞİTİM VE ÖĞRETİMDEKİ
DURUMUNUN
DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM YÖNETİMİ VE DENETİMİ PROGRAMI

SANATSAL DENETİMİN PAYDAŞLARIN GÖRÜŞLERİNE GÖRE
EĞİTİM VE ÖĞRETİMDEKİ DURUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Adı SOYADI

EZGİ A. DAĞLI

20204360

Tez Danışmanı

Prof. Dr. Zehra ALTINAY

Lefkoşa

Aralık, 2024

Onay

Ezgi A. DAĞLI tarafından hazırlanan “SANATSAL DENETİMİN PAYDAŞLARIN GÖRÜŞLERİNE GÖRE EĞİTİM VE ÖĞRETİMDEKİ DURUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ” başlıklı tez, kapsam ve nitelik açısından kalite standartlarına uygunluğu ile ilgili Eğitim Yönetimi Anabilim Yüksek Lisans Tezi olaraktarihinde kabul edilmiştir.

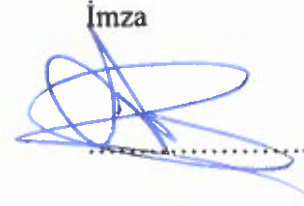
Jüri Üyeleri

Adı – Soyadı

İmza

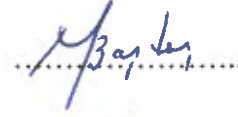
Jüri Başkanı:

Prof.Dr.Gökmen Dağlı

Jüri Üyesi:

Yard.Doç.Dr.Meryem Baştaş

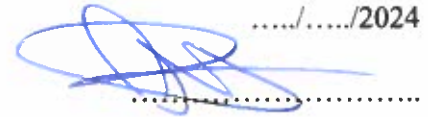

Danışman:

Prof.Dr.Zehra Altınay

Anabilim/ Anasanat Dalı Başkanı Onayı

Prof.Dr.Gökmen Dağlı

Eğitim Yönetimi Denetimi Ekonomisi
ve Planlaması Anabilim Dalı Başkanı

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Onayı

...../...../ 2024

Prof.Dr.Hüsnü Can Başer

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

Etik İkelere Uygunluk Beyanı

Bu tezin içinde sunduğum verileri, bilgileri ve belgeleri akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce, sonuç ve bilgilere bilimsel etik kurallar gereği olarak eksiksiz şekilde uygun atıf yaptığımı ve kaynak göstererek belirttiğimi beyan ederim.

Ezgi A. Dağlı

...../...../.....

Gün/Ay/Yıl

Teşekkür

Yapılan araştırmada, tezimin konusunun saptanmasından sonucuna kadar olan tüm aşamalarında yardımını esirgemeyen tez danışmanım sayın hocam Prof. Dr. Zehra ALTINAY'a teşekkür ederim.

Yüksek lisans eğitimimin başından itibaren bana Eğitim Bilimleri alanında benden bilgilerini esirgemedi Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün değerli öğretim görevlilerinden Prof. Dr. Fahriye ALTINAY AKSAL ve Prof. Dr. Gökmen DAğLI'ya teşekkürlerimi sunarım.

Yüksek lisans eğitimim sürecinde bana her anlamda destek olan aileme ve arkadaşlarıma da sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Ezgi A. Dağlı

Özet

Sanatsal Denetim Paydaşların Görüşlerine Göre Eğitim ve Öğretimdeki Durumunun Değerlendirilmesi

Dağlı, Ezgi A.

Yüksek Lisans, Eğitim Yönetimi ve Denetimi

Aralık, 2024

Bu araştırmada ortaöğretimde sanatsal denetimin paydaşların görüşleri doğrultusunda eğitim ve öğretimdeki durumunun değerlendirilmesi ve sonuçlarının denetmenlerin yapacakları çalışmalara rehberlik etmesi amaçlanmıştır. Araştırma amacı doğrultusunda çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması uygulanmıştır. Bu çalışma, 2021-2022 güz dönemi öğretim yılında KKTC'deki Yakın Doğu Yeniboğaziçi Koleji'nde görevli 1 yönetici ve 8 öğretmen ile yapılan yarı yapılandırılmış mülakatlar aracılığıyla yürütülmüştür. Araştırmada sanatsal denetimin günümüzde uygulanması gereken başarılı bir denetim şekli olduğu ifade edilmiştir. Araştırma bulguları, sanatsal denetimin öğretmenlerin yaratıcı gelişimini desteklediğini ve böylece, öğretmen-öğrenci etkileşimini güçlendirerek, öğrencilere daha kaliteli bir eğitim sunduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca, öğretmenlerin kendi becerilerini geliştirme fırsatı bulduğu ve öğrencilerin daha yaratıcı bir eğitim deneyimi yaşadığı vurgulanmıştır. Ancak günümüzde sanatsal denetimin yeteri kadar uygulanmadığı anlaşılmakta olup, katılımcılar, gelecekte eğitimde sanatsal denetimin daha yaygın bir şekilde uygulanması gerektiğini ve geleneksel denetim yöntemlerinden uzaklaşılması gerektiğini belirtmişlerdir. Katılımcılar, sanatsal denetimin öğretmenin kişisel becerilerine saygı gösteren, daha esnek ve insancıl bir yaklaşım olduğunu belirtmiştir. Bu yaklaşım, öğretmenin sınıf içindeki performansını geliştirirken, öğrencilere de daha etkili ve nitelikli bir eğitim sunmalarını sağlamaktadır. Gelecekte, sanatsal denetimin okullarda daha fazla uygulanması gerektiği, öğretmenlerin bireysel farklılıkları göz önünde bulundurarak daha etkili bir öğretim süreci oluşturulmasına olanak tanıdığı vurgulanmaktadır. Katılımcılar, bu yöntemin öğretmenlerin yaratıcılıklarını ortaya koymalarını desteklediğini ve eğitimde kaliteyi artıracığını ifade etmişlerdir.

Anahtar kelimeler: Sanatsal Denetim, Ortaöğretim, Paydaşlar, Eğitim ve Öğretim, Çağdaş Denetim Modeli, , Okul Yöneticisi, Öğretmen

Abstract

Evaluation of Artistic Supervision in Education and Teaching Based on Stakeholders' Perspectives

Dağlı, Ezgi A.

Master's Thesis, MA Department of Educational Administration and Supervision

December, 2024

This research aims to evaluate the status of artistic supervision in secondary education based on stakeholders' perspectives, and to guide the work of supervisors based on the results. The study was conducted using a case study approach, one of the qualitative research methods, in line with the research objectives. The study was carried out through semi-structured interviews with 1 administrator and 8 teachers at Near East Yeniboğaziçi College in Northern Cyprus during the 2021-2022 fall semester. The research highlights that artistic supervision is a successful form of supervision that should be applied in contemporary education. The findings show that artistic supervision supports the creative development of teachers and, by strengthening teacher-student interaction, provides higher quality education to students. Additionally, it emphasizes that teachers have the opportunity to develop their skills, and that students experience a more creative educational environment. However, it is observed that artistic supervision is not sufficiently applied today. Participants stated that artistic supervision should be applied more widely in the future, and that traditional supervision methods should be abandoned. According to the participants, artistic supervision is a flexible and humanistic approach that respects the personal skills of teachers. This approach enhances teachers' classroom performance while enabling them to offer more effective and qualitative education. The participants emphasized that, in the future, artistic supervision should be more widely applied in schools, as it allows for the creation of a more effective teaching process by considering teachers' individual differences. They also stated that this method supports teachers in expressing their creativity and enhances the quality of education.

Keywords: Artistic Supervision, Secondary Education, Stakeholders, Education and Teaching, Contemporary Supervision Model, School Administrator, Teacher

İçindekiler

Onay	i
Etik İlkeler Uyumluk Beyanı	ii
Teşekkür	iii
Özet	iv
İçindekiler	vi
Tablolar Listesi	ix
Kısaltmalar	x
Tanımlar	xi
BÖLÜM I	1
Giriş	1
Araştırmanın Problem Durumu	1
Problem Cümlesi	3
Alt Problemler	3
Araştırmanın Amacı	4
Araştırmanın Önemi	4
Sayıtlar	5
Sınırlılıklar	6
BÖLÜM II	7
Kavramsal Çerçeve	7

Okul	7
Öğrenci	7
Öğretmen	8
Denetim.....	9
Sanat	9
Çağdaş Denetim Yaklaşımları.....	9
Bilimsel Denetim.....	10
Sanatsal Denetim.....	11
Kliniksel Denetim.....	14
Gelişimsel Denetim	15
Yöneylem Araştırması	16
Emsal Denetim	16
Portfolyo Değerlendirmesi.....	17
Kılavuz Denetimi	18
Eleştirel Kuram	19
Eğitimde Sanatın Önemi	20
BÖLÜM III.....	23
Yöntem	23
Araştırmanın Modeli.....	23
Araştırmada Evren.....	23
Çalışma Grubu	24
Veri Toplama Süreci.....	25

Verilerin Analizi.....	26
Araştırma Etiği.....	28
BÖLÜM IV.....	31
Bulgular ve Yorumlar.....	31
BÖLÜM V.....	49
Tartışma.....	49
BÖLÜM VI.....	52
Sonuç ve Öneriler.....	52
Kaynakça.....	60
Ekler.....	66
Ek 1.....	66
Ek 2.....	67
Ek 3.....	68

Tablolar Listesi

	Sayfa
Tablo 1. Paydaşların sanatsal denetim hakkındaki düşüncelerinin durumu	31
Tablo 2. Paydaşlara göre eğitim ve öğretimde sanatsal denetimin nasıl olduğu	35
Tablo 3. Eğitim ve öğretimde sanatsal denetimin eğitimde öğrencilere etkisi ve yansıması	38
Tablo 4. Eğitim ve öğretimde sanatsal denetimin eğitimde öğrencilere etkisi ve yansıması	43

Kısaltmalar

KKTC: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

Tanımlar

KKTC: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti.

İlköğretim Dairesi Müdürlüğü: KKTC’de ilkokulların bağlı olduğu genel müdürlük.

Okul Müdürü: Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı İlköğretim Dairesi kapsamında bulunan ilkokullarda üst düzey yönetici pozisyonundaki bireyler.

Öğretmen: Milli Eğitim Bakanlığı ve bağlı eğitim kurumlarının sağlamakla sorumlu olduğu eğitim hizmetlerini yerine getiren, sürekli görevleri üstlenen kalıcı personeldir.

Veli: Okullarda öğrenim gören öğrencilere karşı sorumluluk taşıyan bireylerdir.

BÖLÜM I

Giriş

Bu bölümde araştırmanın problemi, alt problemleri; araştırmanın amacı, önemi; sınırlılıkları, varsayımları açıklanmıştır. İlerleyen kısımlarda ilgili tanımlara ve araştırmada kullanılan kısaltmalara yer verilmiştir.

Bu çalışmada, eğitimde önemli bir unsur olan denetimin, çağdaş denetim modeli olarak bilinen sanatsal denetimin ortaöğretimdeki uygulamalarını ve bu bağlamda çalışan paydaşların görüşlerini değerlendirmek hedeflenmektedir. Denetim, genellikle eğitim sisteminin kalitesini artırmak amacıyla kullanılan bir araç olarak kabul edilse de, sanatsal denetim modeli, bu süreci daha derin ve katılımcı bir düzeye taşımaktadır. Ortaöğretim, öğrencilerin hem akademik hem de sosyal gelişiminde kritik bir aşamadır. Bu nedenle, eğitim ve öğretim süreçlerinin sadece bilgi aktarımıyla sınırlı kalmaması, aynı zamanda öğrencilerin bireysel potansiyellerini ortaya çıkarmasına olanak tanıyan yaratıcı yaklaşımlar geliştirmesi önemlidir. Bu çalışma ile gelecekte denetmenleri daha iyi yetiştirerek, öğretmen ve daha da önemlisi gelecek nesilleri etkileyen öğrencilerin eğitim ve öğretimine bu alanla ilgili önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Problem Durumu

Eğitimde denetim, genellikle öğretmenlerin ve öğrencilerin performanslarını değerlendirmek için kullanılır. Ancak, sanatsal denetim modeli bu klasik yaklaşımı aşarak, öğretmenlerin sınıf içindeki öğretim süreçlerini sanatsal bir etkinlik olarak değerlendirmektedir. Bu model, öğretmenlerin yaratıcı süreçlerini, öğrenci katılımını ve etkileşimini ön planda tutarak, eğitim sürecinin dinamik yapısını zenginleştirmeyi amaçlamaktadır. Sanatsal denetim, eğitim sürecini sadece bir değerlendirme aracı olarak değil, aynı zamanda bir öğrenme ve gelişim süreci olarak görmektedir (Meyer, 2010).

Öğretmenin sınıf içinde gerçekleştirdiği öğretim süreci, bilgi aktarımından ziyade, bir yaratım süreci olarak görülmelidir. Sanatsal denetim, öğretmenlerin sınıf ortamında yaratıcılıklarını, empati yeteneklerini ve öğrencilerle olan etkileşimlerini

geliştirmelerini teşvik eder. Bu yaklaşım, öğretmenlerin sadece bilgi sunucuları değil, aynı zamanda öğrenme ortamlarını zenginleştiren yaratıcı liderler olduğunu kabul eder (Yılmaz, 2015). Öğrencilerin katılımını artırmak ve öğrenme süreçlerini daha etkili hale getirmek için sanatsal denetim, eğitim ortamlarının yapılandırılmasında önemli bir rol oynamaktadır.

Sanatsal denetim yaklaşımı, öğretmenlerin değerlendirilmesinde sadece nesnel kriterlere değil, aynı zamanda denetleyenlerin hassasiyet ve anlayışına da dayanır. Bu model, eğitimdeki değerlendirmenin çok boyutlu bir süreç olduğunu kabul eder (Özdemir, 2019). Eğitimcilerin, öğretim süreçlerinde karşılaştıkları zorlukları anlayarak ve bu zorluklara karşı empatik bir yaklaşım sergileyerek, daha etkili çözümler geliştirmelerini sağlamaktadır.

Denetmenlerin, öğretmenlerin sanatsal yeteneklerini ve sınıf içindeki yaratıcı süreçlerini gözlemleyerek, bu süreçleri geliştirecek geri bildirimler sunmaları beklenir. Bu durum, öğretmenlerin profesyonel gelişimlerini desteklerken, aynı zamanda öğrencilerin öğrenme deneyimlerini de zenginleştirir. Sanatsal denetim, öğretim süreçlerini değerlendirirken, öğretmenlerin ve öğrencilerin kişisel deneyimlerine, duygularına ve yaratıcılıklarına önem vererek, öğrenme sürecinin daha derinlemesine anlaşılmasını sağlar (Karakaya, 2020).

Parker'ın sanatın eğitimdeki rolü üzerine olan görüşleri, sanatsal denetim modelinin felsefi temelini oluşturmaktadır. Parker, çocukların günlük hayatlarında anlamlı bilgiler edindiklerine ve eğitimin dikkat çekici, aynı zamanda da bireylerin kendilerini ifade etmelerine olanak tanınması gerektiğine inanmaktadır. Sanat, öğrenme sürecinde bireylerin kendilerini keşfetmelerine ve çevreleriyle bağlantı kurmalarına olanak sağlar (Parker, 2004). Bu bağlamda, sanatın eğitim sürecine katılması, öğrencilere sadece bilgi sunmakla kalmaz, aynı zamanda onların kendilerini ifade etme biçimlerini de geliştirir. Sanatsal etkinlikler, öğrencilerin yaratıcılıklarını ortaya çıkarmalarına, duygularını ifade etmelerine ve düşünme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur. Bu durum, öğrencilerin öğrenme süreçlerine daha aktif bir şekilde katılmalarını sağlar (Gürbüz, 2021). Ayrıca, sanat yoluyla elde edilen deneyimler, öğrencilerin sosyal becerilerini, empati yeteneklerini ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmelerine katkıda bulunur.

Sanatsal denetim modelinin eğitim süreçlerine katılması, bireylerin kendileri ile çevresindeki yaşantılar arasında bağlantı kurabilmelerini sağlamaktadır. Öğrenciler, sanatsal etkinlikler aracılığıyla kendi iç dünyalarını keşfederken, aynı zamanda toplumsal normları, değerleri ve kültürel unsurları da öğrenirler. Bu, onların sosyal gelişimlerini destekleyen önemli bir unsurdur (Çetin, 2022). Sanatsal denetim, eğitim sürecinde bireylerin kendilerine güven duymalarını, eleştirel düşüncelerini ve özgün fikirler geliştirmelerini teşvik eder.

Sanatsal denetim ayrıca, eğitim ortamlarında olumlu bir atmosfer yaratır. Öğrencilerin yaratıcılıklarını ifade edebilecekleri bir ortam sunmak, öğrenme motivasyonunu artırmakta ve öğrenme sürecini daha keyifli hale getirmektedir. Bu yaklaşım, sınıf içindeki etkileşimi zenginleştirirken, aynı zamanda öğrencilerin farklı bakış açıları geliştirmelerine olanak tanır (Erdem, 2023).

Sonuç olarak, sanatsal denetim modeli, eğitimde denetim anlayışını dönüştürerek, öğretim süreçlerini daha katılımcı ve yaratıcı bir hale getirmektedir. Bu çalışmada ele alınan sanatsal denetim, öğretmenlerin ve öğrencilerin etkileşimlerini zenginleştirmekte, öğrenme süreçlerini daha anlamlı kılmaktadır. Parker'ın görüşleri ışığında, sanatın eğitimdeki yeri ve önemi bir kez daha vurgulanmaktadır. Sanatsal denetim, ortaöğretimde eğitim kalitesini artırmak ve bireylerin potansiyellerini ortaya çıkarmak için etkili bir araç olarak öne çıkmaktadır. Eğitim paydaşlarının görüşleri doğrultusunda, sanatsal denetimin ortaöğretimdeki yeri ve önemi daha iyi anlaşılacak ve bu bağlamda eğitim politikalarının geliştirilmesi için önemli bir temel oluşturacaktır.

Problem Cümlesi

Sanatsal denetimin paydaşların görüşlerine göre eğitim ve öğretimdeki durumunun değerlendirilmesi nasıldır?

Alt Problemler

1. Sanatsal denetim hakkındaki düşünceler nelerdir?

2. Paydaşların görüşlerine göre eğitim ve öğretimdeki sanatsal denetim nasıldır?
3. Eğitim ve öğretimde sanatsal denetimin eğitime yansımaları nasıldır?
4. Gelecekte eğitim ve öğretimde sanatsal denetim nasıl olmalıdır?

Araştırmanın Amacı

Denetim okulun amaçlarına ulaşması için çok önemli bir araçtır. Eğitim kurumlarının beklenen düzeyde fonksiyonlarını yerine getirememesinin en önemli sebeplerinden biri denetim faaliyetlerinin başarı ile gerçekleştirilmemiş olmasından kaynaklanmaktadır. İnsan ilişkilerine önem veren iş birliğine dayalı, öğretmeni motive eden öğretimi bir sanat olarak kabul eden sanatsal denetim gerçek anlamda uygulanırsa, okuldaki eğitimsel yaşamın kalitesini artıracaktır. Bu çalışmada ortaöğretimde sanatsal denetimin paydaşların görüşlerine göre eğitim ve öğretimdeki durumunun değerlendirilmesi ve sonuçlarının denetmenlerin yapacakları çalışmalara rehberlik etmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın Önemi

Araştırmanın önemi, öğrencilerin sanatsal denetim aracılığıyla kendileriyle çevrelerinde kazandıkları deneyimler arasında ilişki kurmalarını mümkün kılmasıdır. Okulda eğitimsel yaşamın kalitesini artırır. Öğretmen ve denetmen arasında ise, iletişim ve alışverişin önemine dikkat çekmektedir. Öğretmene karşı nazik dil kullanmak, ona danışmanlık yapmak öğretmeni motive etmektedir. Öğretmenlerin mesleki gelişimlerine katkı sağlamaktadır bu da eğitime olumlu olarak yansıyor okulun amaçlarına ulaşmasını sağlamaktadır. Modern ve bilimsel denetim anlayışına göre, denetim yalnızca gözetim amacı taşımamakla birlikte, sistemin ve eğitim-öğretim süreçlerinin de iyileştirilmesi için de gerçekleştirilir (Lee, 1998). Bu bakış açısı, eğitim kalitesini yükseltmeyi ve daha etkili öğrenim ortamları oluşturmayı amaçlar. Sanatsal denetim konusunda yapılan bu araştırma eğitime katkı sağlayacaktır.

Eğitimde ihtiyaçlara uygun modellerin oluşturulması ve mevcut uygulamaların etkili bir şekilde analiz edilip yeniden yapılandırılması, denetim faaliyetlerinin

kalitesini artıracak önemli adımlar olarak değerlendirilebilir. Bu durum, denetim alanında yapılacak bilimsel araştırmalarla gerçekleştirilebilir.

Sanatsal denetim üzerine gerçekleştirilen bu araştırma, eğitim kurumlarındaki denetim konusuna ilgi uyandırmak bakımından son derece değerlidir. Bu alışma, sanatın ve eğitim sisteminin birbirini nasıl etkilediğini ve bu süreçte denetimin rolünü anlamaya yönelik önemli bir katkı sağlamaktadır.

Eğitim kurumlarındaki denetim mekanizmaları, öğrencilere sunulan eğitimin kalitesini artırma ve ğretim yöntemlerini iyileştirme açısından kritik bir öneme sahiptir. Sanatsal denetim, sadece sanatsal üretimi değil, aynı zamanda yaratıcı düşünmeyi teşvik eden bir ortamın oluşturulmasını da hedefler. Bu bağlamda, araştırma, sanat eğitiminin ve ğretim süreçlerinin geliştirilmesine yönelik öneriler sunarak, eğitim alanındaki denetim uygulamalarının daha etkili hale gelmesine katkıda bulunabilir.

Ayrıca, bu çalışma, eğitimde kaliteyi artırmak için sanatın nasıl bir araç olabileceğini ve denetim süreçlerinin bu alandaki önemi üzerine yeni bakış açıları sunarak, eğitim politikalarının şekillenmesine de katkıda bulunabilir. Bu nedenle, sanatsal denetim üzerine yapılan bu tür araştırmalar, sadece akademik bir ilgi değil, aynı zamanda pratikte uygulanabilir sonuçlar da üretme potansiyeline sahiptir.

Sayıtlılar

Sayıtlılar, bir araştırmada, var olan süreç ve sonuçları kritik derecede etkilemesi beklenen, araştırmacının makul varsayımlarıdır. Bu varsayımlar, henüz denememiş yargılardır.

Bu çalışmada, aşağıdaki görüşler göz önünde bulundurularak şu sayıtlılar ne sürülmektedir.

1. Görüşmecilerin, görüşme sorularına iten, samimi ve gerçekçi yanıtlar verecekleri düşünülmektedir.

Bu, araştırmanın güvenilirliğini artıran önemli bir unsurdur. Katılımcıların, kendi deneyimlerini ve görüşlerini açık bir şekilde ifade etmeleri, elde edilen verilerin derinliğini ve kalitesini yükseltecektir. İçten bir iletişim ortamı sağlanması,

katılımcıların kendilerini rahat hissetmelerine yardımcı olacak ve böylece daha anlamlı yanıtlar almaya imkan tanıyacaktır.

2. Seçilen katılımcı grubu, araştırma evreni hakkında yeterli yorumlar yapabilecekleri varsayılmaktadır.

Bu, grup içerisindeki bireylerin, konuyla ilgili deneyim ve bilgi birikimlerinin, araştırmanın amacına ulaşmasında kritik bir rol oynayacağı anlamına gelmektedir. Ayrıca, farklı bakış açılarına sahip katılımcıların varlığı, elde edilecek verilerin zenginliğini artıracak ve daha kapsamlı analizler yapılmasına olanak tanıyacaktır.

3. Hazırlanan araştırma soruları, Yakın Doğu Yeniboğaziçi Koleji'nde görev yapan paydaşların bakış açıları doğrultusunda, sanatsal denetimin eğitim ve öğretim alanındaki durumunun değerlendirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu sorular, sanatsal denetimin ne şekilde uygulandığını, hangi sonuçları doğurduğunu ve eğitim sistemine nasıl entegre edildiğini anlamaya yönelik olarak tasarlanmıştır. Paydaşların görüşleri, yalnızca mevcut durumu değil, aynı zamanda potansiyel geliştirme alanlarını da ortaya çıkaracaktır. Böylece, sanatsal denetim uygulamalarının eğitimdeki etkileri daha iyi değerlendirilebilecek ve bu alanda yapılacak iyileştirmeler için somut öneriler geliştirilebilecektir.

Sınırlılıklar

Araştırmacının planladığı fakat bazı güçlükler nedeniyle pratikte uygulayamadığı durumlar, araştırmanın kısıtlamalarıdır (Karasar, 1994).

Bu araştırma,

1. Kapsam anlamında: Ülkemizde, Yakın Doğu Yeniboğaziçi Koleji'nde çalışan paydaşların görüşleriyle,
2. Yöntem anlamında: Nitel araştırma modeliyle,
3. Zaman anlamında: 2021-2022 eğitim yılı ile sınırlıdır.

BÖLÜM II

Kavramsal Çerçeve

Bu bölümde araştırma ile ilgili kavramsal açıklamalara, tanımlamalara ve araştırma ile ilgili literatürde geçen araştırmalara ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Okul

Okullar, öğretim ve öğrenme süreçlerine odaklanmış önemli kuruluşlardır (Hoy ve Miskel, 2012). Bu kurumlar, sadece bilgi aktarmakla kalmayıp, aynı zamanda öğrencilerin sosyal, duygusal ve etik gelişimlerini de desteklemeyi amaçlar. Eğitim ortamlarının sürekli değiştiği günümüzde, okulların çevresindeki değişimlere uyum sağlama yeteneği son derece önemlidir. Başaran'ın (1996) belirttiği gibi, okulların bu değişiklikleri yönlendirebilme kapasitesine sahip olmaları, eğitim sisteminin etkinliği açısından kritik bir faktördür.

Okulların temel işlevi, öğrencilere beklenen davranışları öğretmek ve çeşitli öğrenme deneyimlerini sunmak için uygun bir çevre oluşturmaktır. Bu bağlamda, eğitimciler sadece müfredatla sınırlı kalmamalı, aynı zamanda öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak öğrenme süreçlerini özelleştirmelidir. Okul ortamı, öğrenmenin yanı sıra, öğrencilerin sosyal etkileşimlerini artırarak işbirliği, empati ve iletişim becerileri gibi değerli niteliklerin de gelişmesine olanak tanır. Ayrıca, okulların toplumsal sorumlulukları da vardır. Eğitim, bireylerin topluma entegre olmalarını sağlarken, aynı zamanda demokratik değerlere, çeşitliliğe ve kültürel farkındalığa dair bir anlayış geliştirmelerine yardımcı olur. Bu nedenle, okulların sadece akademik başarı değil, aynı zamanda ahlaki ve sosyal gelişim üzerinde de durması gerekmektedir. Eğitimcilerin, öğrencilere yalnızca bilgi vermekle kalmayıp, aynı zamanda onları geleceğin liderleri olarak yetiştirmeleri önemlidir. Sonuç olarak, okullar, bireylerin potansiyelini ortaya çıkarmak ve toplumsal değişimlere katkıda bulunmak için kritik bir rol oynamaktadır.

Öğrenci

Öğrenci, okullarda eğitimciler tarafından eğitilen bireylerdir. Teknolojideki hızlı ilerlemeler, insanların çalışma biçimlerini, yaşam tarzlarını ve bilgiye toplum içindeki

bakış açılarını köklü bir şekilde değiştirmiştir (Griffin vd., 2012). Günümüzde öğrenciler, eskiye göre çok daha teknolojiyi etkin bir şekilde kullanabiliyor ve bu sayede de istenilen bilgiye ulaşım öğrenim sağlayabiliyor. Okulların teknolojik altyapılarla donatılması, öğrenci ihtiyaçlarına uygun çözümler sunmalarını zorunlu kılar. Okullar, bireylerin topluma uyum sağlaması amacıyla kurulan kuruluşlar olduğundan, toplumun yeni koşullarını öğrencilere aktarmakla yükümlüdür (Bursalıoğlu, 2012). Öğrenciler, çeşitli değişkenlerle yüzleştikleri için günümüzde başarılı olabilmek için çok sayıda beceriye ihtiyaç duymaktadır. Öğrencilerin başarıları, eğitim sisteminin başarısıyla yakından ilişkilidir (Altun, 2014). Bu nedenle, eğitimcilerin de günümüz gereksinimlerine uyum sağlayarak kendilerini geliştirmeleri önemlidir. Bu sayede öğrencinin gelişmesi ve başarılı olma ihtimali de çok daha yüksek olacaktır. Öğrenciler, eğitimde ve hayatta gelecek için pozitif umutlar vadeden önemli bireylerdir.

Öğretmen

Öğretmen eğitim kurumlarında evrensel ve toplumsal amaçlar doğrultusunda bireylere bilgiyi aktaran ve bireyleri eğiten eğitimcilerdir. Eğitim kurumlarının önemli bireylerindedir ve öğrenimin gerçekleşmesi için olmazsa olmazlarıdır. Öğretmenler mesleki anlamda gelişmek için önemli adımlar attığında eğitim kuruluşlarında öğrencilerin başarı düzeylerinde belirgin bir artış gözlemlenmiştir (Ilgar, 2012). Bu durum, öğretmenlerin sürekli eğitim ve gelişim süreçlerine katılımının, öğrenci performansını olumlu yönde etkilediğini göstermektedir. Dolayısıyla, öğretmenlerin yetkinliklerini artırmaları, eğitim sonuçlarına doğrudan katkı sağlamaktadır. Bu nedenle, sistemde nitelikli öğretmenlerin bulunması, öğrenme sonuçlarına ulaşmada son derece önemlidir (Altun, 2014). Öğretmenin bilgiyi öğretmekte istekli olması ve güçlü bir iletişim becerilerine sahip olması, öğretim becerilerinin de etkisiyle öğrenci başarısını artırabilir. Bir öğretmenin mesleki nitelikleri, öğretim becerileri ve yarattığı sınıf atmosferi, öğrenci gelişimini etkileyen en kritik faktörler arasında yer almaktadır (Zbar vd., 2007). Bu unsurlar, öğrencilerin öğrenme süreçlerini doğrudan etkileyerek, onların akademik ve sosyal becerilerinin gelişimine katkıda bulunur. Bu nedenle, öğretmenlerin mesleki özelliklerini sürekli geliştirmeleri ve olumlu bir sınıf iklimi oluşturmaları, öğrenci başarısını desteklemede hayati öneme sahiptir.

Denetim

Eğitim ve öğretimde denetim, kritik bir unsur olarak önemli bir rol oynamaktadır. Denetimin temel amacı, eğitim ve ğretimi sürekli olarak geliştirmektir. Denetim, hedeflere ulaşmayı daha verimli hale getiren bir araç olarak işlev görmektedir. Okullarda, sınıf içi etkinliklerin kalitesini artırmak ve daha yüksek düzeyde eğitim sağlamak için çeşitli denetim modelleri geliştirilmektedir. Eğitimde başarı hedefleniyorsa, denetim anlayışının geleneksel yöntemlerden daha yenilikçi yaklaşımlara kaydırılmasına gerek vardır (Glickman ve ark. 2009). Denetimin esas hedefi, ğrenci ve dolayısıyla toplum gelişimini desteklemektir (Sergiovanni ve Starratt, 1979). Bursalıoğlu (2013) ise eğitim denetimini, önceden belirlenmiş eğitim hedeflerine ulaşma düzeyini değerlendirmek için bir araç olarak tanımlar; bu da denetimin eğitim sürecinin başarısını ortaya koymasına yardımcı olur.

Sanat

Sanat, insanlığın tarihiyle yaşıt bir kavramdır ve tarihin her döneminde insanın var olduğu her yerde kendine yer bulmuştur (Aki, 2018). Sanat, insanların doğaya yönelik duygularını ve fikirlerini ifade etme çabasıdır. Bu ifade, “izgi, renk, biçim, ses, söz ve ritim” gibi çeşitli araçlarla gerçekleştirilen ruhsal bir etkinliktir (Aytaç, 1981). Sanat, bireylerin çevreleri ve doğa ile kurduğu ilişkiyi, duygu ve düşüncelerini kişisel bir üslupla yansıtan bir ifade biçimidir. İnsanlar, sanatsal yaratım süreçlerinde kendi iç dünyalarını ve toplumsal gerçekliklerini dile getirirken, bu araçlar aracılığıyla bireysel ve kolektif deneyimlerini paylaşma imknı bulurlar. zkeeci (2009)’nin de belirttiği gibi, sanat; duygu ve düşüncelerin renk, çizgi, biçim, ses, söz ve ritim ile aktarılmasıdır. Bu süreç, hem bireyler hem de toplumlar için anlam ve değer oluşturma yolunda önemli bir rol oynar, insanları bir araya getirir ve kültürel kimliklerin inşasında etkili bir araç haline gelir.

Çağdaş Denetim Yaklaşımları

Sürekli değerien çağımızda yönetim teorileri de değerienlik göstermiştir. Bu gelişmelerle birlikte denetim de her anlamda değerirmiştir. Kontrole dayalı katı kurallar çerçevesinde ilerleyen denetim anlayışlarından ağdaş ve demokratik denetime geçiş olmuştur. İnsan ilişkilerinin önem kazanmasıyla birlikte eğitim ve öğretimdeki denetim yaklaşımlarının asıl yapısı da değerien göstermektedir (Karakuş, 2010).

Karakuş'a göre, insani değerlerin ön planda olduğu modern denetim yaklaşımlarının uygulanmasına büyük önem verilmesine gerek vardır. Tarihsel süreç içinde yönetim teorilerindeki evrim, denetimin anlamını ve amacını da değiştirmiştir. Eğitim denetimi, eğitim-öğretim hedeflerinin gerçekleştirilmesi, sorunların giderilmesi, eksikliklerin tamamlanması ve öğretmenlere rehberlik sağlanması için de önemli bir rol oynamaktadır (Bernard ve Goodyear, 2014). Yeni yönetim yaklaşımları, insan unsurunun önemini vurgulayarak klasik denetim anlayışını, "süreç odaklı" ve "öğretmen özdenetimine" dayanan çağdaş denetim uygulamalarına dönüştürmüştür (Kondakçı ve Zayim, 2013). Son dönem bilimsel denetim yaklaşımları, rehberlik ve gelişimi ön plana çıkararak, eğitim denetiminde de çeşitli yeni modellerin ortaya çıkmasına yol açmıştır. Bu modeller arasında "bilimsel, sanatsal, öğretimsel, kliniksel, gelişimsel, farklılaştırılmış denetim, yöneylem araştırması, emsal denetim, portfolyo değerlendirmesi ve kılavuz denetimi" gibi yöntemler bulunmaktadır (Aydın, 2013). Bu çalışmada özellikle sanatsal denetim üzerinde durulmuştur. Eğitimdeki denetim uygulamaları, öğretmenlere öğrenme ve öğretme süreçlerinde rehberlik etmekte; bu rehberlik doğrultusunda öğretmenlerin davranış geliştirmelerine ve hedeflenen nitelik ve nicelikte sonuçlara ulaşmalarına yardımcı olmaktadır. Denetmenler, öğretmenlerin görevlerini en etkili şekilde yerine getirmelerine yönelik danışmanlık sunmakta ve öğretimsel ihtiyaçlarını karşılamak için hizmet içi eğitim programları düzenlemektedir (Gündüz, 2012). Özdemir (2014), denetimden istenilen yararların sağlanabilmesi için eğitim denetiminin alanında profesyonel kişiler tarafından yürütülmesinin önemli olduğunu belirtmektedir. Uzmanların sahip olduğu bilgi ve deneyimler, öğretmenlerin performansına olumlu katkılar sağlayarak eğitim sürecinde denetimi kritik bir alan haline getirmektedir.

Bilimsel Denetim

Bilimsel denetim, Taylor'un öncülüğünde ve Fayol'un katkılarıyla gelişen bilimsel yönetim anlayışından türemiştir (Gökçe, 2009). Bilimsel denetim, sistematik ve analitik bir yaklaşımı benimseyerek, eğitim ve öğretim aşamalarını daha yararlı bir şekle dönüştürmek amacıyla geliştirilmiştir. Bilimsel yönetim ilkeleri, iş süreçlerinin optimize edilmesine ve çalışanların performanslarının nesnel kriterlere göre değerlendirilmesine olanak tanır. Böylece, eğitim kurumlarında da bu yaklaşım, öğretim faaliyetlerinin etkinliğini artırmak ve öğrenci başarılarını iyileştirmek için

uygulanabilir. Sonuç olarak, bilimsel denetim, eğitim alanında yenilikçi ve araştırmaya dayalı bir yaklaşım benimseyerek, eğitim sürecinin kalitesini yükseltmeyi amaçlar. Bilimsel denetim, isminden de anlaşılacağı üzere bilimi önemseyen bir denetim modelidir. Bu anlayışa göre, öğretmenden karşılaması beklenen bazı standart davranışlar olması halinde, müfettişin de önceden belirlenen bu standartlara göre denetim yaptığı söylenebilir (Aydın, 1986). Diğer yandan, bilimsel denetim öğrenci merkezli olduğu için öğrenciyi başarılı bir şekilde geliştirmeyi amaçlar (Aydın, 1986). Bu nedenle, bilimsel denetim öğrencilerin tüm bireysel farklılıklarını göz önünde bulundurarak bu farklılara uygun çeşitli yöntemler belirlediği söylenebilir. Öncelikle, öğrenci kendisinden beklenenleri anlamalı ve ardından nasıl çalışması gerektiğini öğrenmelidir. Ayrıca, öğrencinin beklenen çabayı göstermesi için motive edilmesi de gereklidir. Bilimsel denetim, yapılacak görevler için en uygun yöntemleri belirleyerek belirsizlikleri ortadan kaldırdığı için oldukça popüler hale gelmiştir. Bu yaklaşım, eğitim süreçlerinde şeffaflık sağlayarak, tüm paydaşların beklentilerini net bir şekilde ortaya koyar. Gizli veya belirsiz durumların bulunmaması, hem öğretmenler hem de öğrenciler için daha açık bir yol haritası sunar. Bu nedenle bilimsel denetime, "kural koyucu denetim" de denilmektedir (Aydın, 1986). Bu kural koyucu niteliği, eğitimde standartların belirlenmesine ve uygulanmasına olanak tanır. Öğrenciler, belirlenen kurallara ve beklentilere dayanarak öğrenme süreçlerini daha iyi organize edebilir. Aynı zamanda, öğretmenler de bu kurallar çerçevesinde eğitim stratejilerini geliştirerek, daha etkili bir öğretim süreci gerçekleştirebilirler. Bilimsel denetim, eğitim ortamında sistematik bir yaklaşım benimseyerek, tüm katılımcıların rollerini netleştirir ve herkesin sorumluluklarını daha iyi anlamasına yardımcı olur. Bu da, eğitimde daha yüksek bir başarı oranı ve daha etkili bir öğrenme deneyimi sağlar. Kural koyucu denetim anlayışı, hem bireysel hem de kolektif başarıları artırmayı hedefleyerek, eğitim sisteminin genel kalitesini yükseltir. Bu nedenle, bilimsel denetim, modern eğitim anlayışında vazgeçilmez bir unsur olarak öne çıkmaktadır.

Sanatsal Denetim

Eisner (1982), yaşam problemlerinin sanattaki sorunlara benzer olduğunu savunur. Problemlerin genellikle tek bir çözümü olmadığını, tanımlanmasının ve anlaşılmasının zor, çoğu zaman belirsiz ve ikilemli olduğunu belirtir. Sınıf içindeki sanatçı öğretmenin, işini iyi yönetebilen, süreçte yenilikçi fikirler bulabilen ve öğrencilerin

ihtiyaçlarına dayalı yeni eğitim yöntemleri geliştiren bir ğretmen olduğunu vurgular. Bu nedenle, denetim de sanatsal bir yaklaşım benimseyerek öğretmenlerin özel ve genel fikirlerini teşvik etmelidir. Denetmenler, ğretim sürecine eleştirel ve sanatsal bir bakış açısıyla yaklaşarak öğretmenlerin sanatsal yeterliliklerini ve pedagojik becerilerini yansıtmalarına yardımcı olabilirler (Kelehear, 2008). Günümüzde, okulların bürokratik yapıları içinde denetime sanatsal bir bakış açısının daha da gerekli hale gelmiş olabileceği ifade edilebilir. Sanat, yaratıcılık, özgürlük ve eşsizlik kavramlarını merkezine alan bir yaklaşım, bireylerin baskı hissetmeden farklı teknikler ve yetenekler aracılığıyla bir fikri çok boyutlu ve çeşitli bakış açılarıyla ifade edebilme yeteneğini ön plana çıkarır. Bu nedenle, sanatsal denetim modeli çerçevesinde ğretmen ve denetmen arasındaki ilişkinin de yaratıcı ve zgr bir şekilde şekillenmesi gerektiği söylenebilir.

Uğurlu (2013)'ya göre, okullardaki insan ilişkilerinin sanatsal yönü, sosyal yapıları daha yaşanabilir hale getirebilir. Sanatsal denetim modeli, öğretimde etkinliklerin sanatsal yönünü önemsemektedir. Değerlendirmenin, değerlendirme yapan ve değerlendirilen arasında bir etkileşim olduğunu ve bu nedenle Yılmaz (2004)'a göre değerlendirilenlerin bu sürece katılımı sağlanmalıdır. Sanatsal denetim sürecinde, denetçi öğretmenin özelliklerini ve öğretime katkılarını anlamak amacıyla çeşitli sorular üzerinde durmalıdır. Örneğin, "Bu ğretmeni diğerlerinden ayıran nitelikler nelerdir?" veya "ğretimin kalitesini artıran unsurlar hangileridir?" gibi sorularla başlayabilir (Yılmaz, 2004). Sanatsal denetim yaklaşımının hedeflerini başarıyla gerçekleştirebilmek için, denetçinin sınıfta etkin bir şekilde gzlememesi son derece önemlidir. Bu gözlem sırasında, bazı temel ilkelere dikkat edilmesi gerekmektedir (Sharp, 1990). Öncelikle, gözlemci ğrenci davranışlarını yakından incelemelidir. Bu, ğrencilerin nasıl etkileşimde bulunduğunu ve öğrenme süreçlerini anlamak açısından kritik bir adımdır. Gözlemin kapsamı ise sınırlı bir ğrenci grubu ile sınırlı tutulmalıdır; bu, gözlemcinin daha derinlemesine bir anlayış elde etmesine yardımcı olur. Ayrıca, gözlemin doğal akışını bozmamak da önemlidir. Sınıfın dinamiklerine müdahale edilmeden, ğretim sürecinin akışına saygı gösterilmelidir. Denetçiler, gözlem sırasında tam, açık ve doğru notlar alarak, sınıf içindeki etkileşimleri ve ğretim yöntemlerini kaydetmelidir. Bu notlar, daha sonra gerçekleştirilecek detaylı analizler için kritik bir kaynak oluşturur. Gözlemlerden elde edilen veriler, öğretmenler tarafından denetçiye geri bildirim sağlamak amacıyla kullanılmalıdır.

Denetçi ise öğretmenlere bu bilgiler ışığında nesnel ve doğru değerlendirmeler sunarak, öğretim süreçlerinin geliştirilmesine katkıda bulunmalıdır. Bu etkileşim, hem öğretmenlerin mesleki gelişimini destekler hem de öğrenci öğrenimini olumlu yönde etkiler. Bu bağlamda, gözlem süreci sadece bir değerlendirme aracı değil, aynı zamanda sürekli bir gelişim fırsatı olarak değerlendirilmelidir.

Eisner (1982), sanatsal denetim yaklaşımının önemli yönlerini sekiz maddede özetlemiştir (Akt: Seçkin, 1998):

1. Durumların sadece görünür ve sözel anlamlarına değil, gizli ve derinlemesine özelliklerine de dikkat edilmelidir.
2. Eğitim alanında yüksek düzeyde uzmanlık, önemli olanı ve uygun olanı ayırt etme kabiliyetini gerektirir.
3. Bir öğreticinin genel katkılarının yanı sıra, öğrencilerin eğitimsel gelişimlerine yaptığı özel katkılar da değerlendirilmelidir.
4. Sınıf içindeki yaşanan sürece odaklanmalı ve öğretme-öğrenme süreci belirli bir zaman diliminde gözlemlenmelidir.
5. Denetleyici ile denetlenen bireylerin uyumlu ve birbirlerine olan güvenin yüksek olması sağlanmalıdır.
6. Gözlemlerin anlamını doğru bir şekilde ifade edebilmek için etkili bir dil kullanma becerisi önem taşır.
7. Olayların anlamını yorumlama ve eğitimsel değerlerini anlama kabiliyeti oldukça önemlidir.
8. Denetmenin, güçlü yönleri, deneyimleri ve duygusal durumu temel olarak kabul edilmesi gerektiği vurgulanmaktadır; çünkü eğitim durumları denetçi aracılığıyla değerlendirilir ve anlamlandırılır.

Literatürde sanatsal denetim yeni bir yaklaşım olduğundan dolayı onunla ilgili yapılan çalışmalar sınırlıdır. Sanatsal denetim üzerine yapılan çalışmalara katkı sağlayan bazı bireyler vardır. Bunlardan biri; Seçkin (1998) ve Yılmaz (2004), sanatsal denetimin önemine dair "kuramsal ve araştırmaya" dayalı bazı çalışmalar yapmışlardır. Bostancı, Bulut ve Özbey (2012) tarafından gerçekleştirilen bir araştırma, öğretmenlerin, denetmenlerin sanatsal denetim yaklaşımının "sınıf gözlemi", "öğretmen geliştirme" ve "eğitimsel eleştiri" boyutlarını düşük düzeyde uyguladıklarını ortaya koymuştur. Bu bağlamda, eğitim denetmenlerinin sanatsal denetim konusunda danışmanlık

gösteren aktivitelerde bulunmaları gerektiği anlaşılmıştır. Sünbül ve İnandı (2005) ise öğretmenlerin, denetmenlerin rehberlik işlevinden ziyade değerlendirme yönüne daha fazla önem verdiklerini belirtmişlerdir. Uğurlu (2013) ise, sanatsal denetimin değerlendirilmesine yönelik bir ölçüm aracının eksikliğini araştırmıştır. Bu çalışma sonucunda ölçekte "Denetmen Nitelikleri", "Denetmen Tavrı", "Öğretimsel Boyut" ve "İnsan İlişkileri" gibi boyutlar tanımlanmıştır. Can ve Gündüz (2017) de, yaptıkları araştırmada, denetleyicilerin uzman olmasının eğitime olumlu katkılar sağlayacağı sonucuna ulaşmışlardır. Bu bağlamda, sanatsal denetim örgütlerde kullanılmaya başlamış fakat, eğitim-öğretime birçok katkısı olacağından dolayı denetmenlerin bu yaklaşıma daha çok önem vermesi ve araştırmacıların üzerinde daha çok çalışma yapması gerekmektedir.

Kliniksel Denetim

Karakuş (2010)'un çalışması sonucuna göre, kliniksel denetim, katı anlayışa sahip klasik denetimin eğitim ve öğretimde öğretmenlerin gelişimini engellediğini anlayan bazı araştırmacılar sayesinde bir çare bulmak amacıyla bu davranışçı yaklaşıma dayanan klinik denetim yaklaşımını ortaya çıkarmışlardır.

Karakuş (2010)'a göre klinik denetim, öğretmenlerin fikirlerine, anlayışlarına ve kendilerine has kişisel yöntemlerine önem veren, baskı ve korku yaratmadan, denetmen ile öğreticinin birbirlerine güvenilirlik esasına ve anlayışa dayanan denetim yöntemine denir. Kliniksel denetim yaklaşımında, denetçi ile öğretmen birbirlerine esnek davranarak, yöntemleri birlikte çalışarak değerlendirir (Karakuş, 2010). Bu yüzden, bu denetim modelinde öğretmenlerin yöntemlerine saygı duyularak destek sunulmaktadır. Yönetim tarafından disiplin ve baskıcı ilkelere dayanan uygulamalar dışında, öğretmenler güvenilir ve teşvik edici bir ortamda, kendi uygulamalarını gözden geçirerek güçlü ve zayıf yönlerini keşfetme fırsatı bulmaktadır (Karakuş, 2010; Bland ve Rossen, 2005). Öğretmenlere karşı yargılayıcı ve suçlayıcı ifadelerden uzak durularak öğretim yöntemlerine saygı gösterilmesi bu yaklaşımın en temel özelliklerindedir (McLean ve Whalley, 2004). Bu yaklaşımda, denetmen ile öğretmen arasındaki inanca ve eşitlik çerçevesinde birbirleriyle işbirliği yapabildikleri samimi bir ilişki olduğu söylenebilir. Klinik denetim, öğretmenlerin kişisel olarak fark etme durumlarını, bireysel ve profesyonel becerilerini artırarak, özgüven ve başarı

hissini geliştirir; öğretmenlerin tatmin seviyelerinin yükselmesine ve tükenmişlik düzeylerinin azalmasına yol açar (Karakuş, 2010).

Gelişimsel Denetim

Gelişimsel denetim, öğretimin iyileştirilmesini hedef alarak öğretmenlere denetmenlerin rehberlik yaptığı ve bu sayede sorumluluk almalarına motive eden bir uygulamadır (Glickman vd., 2013). Gelişimsel denetim, öğretmenlerin farklı gelişim özelliklerine göre denetim uygulamalarının çeşitlenmesine temel oluşturur. Bu bağlamda, denetmenler öğretmenlerin bireysel farklılıklarına göre gelişim sürelerini ve şekillerini göz önünde bulundurarak denetim gerçekleştirilebilir. Başlangıçta uygulanan denetim davranışları, ilerleyen aşamalarda değişiklik gösterebilir (Aydın, 2014).

Farklılaştırılmış Denetim

Farklılaştırılmış denetim, öğretmenlerin profesyonel gereksinimlerini karşılamaya odaklanmaktadır. Bu yaklaşım, öğretmenlerin gelişim düzeylerine uygun denetim alternatifleri teklif etmeyi, okul paydaşlarının iş birliği içinde sürekli araştırma ve iyileştirme yapmalarını teşvik etmeyi ve meslekleri ile ilgili bilgiler toplamaya, destekleyici unsurlar sunarak iyileşmeyi artırmayı ve bireylerin kendi kendilerini geliştirmeleri için imkanlar yaratmayı amaçlamaktadır. Akyol ve Yavuzkurt (2016), farklılaştırılmış denetim ile ilgili araştırma yapmış ve bu denetim modeli ilgili “yüksek lisans veya doktora tezi” bulunmadığı sonucuna ulaşmıştır. Bu durumda, çağdaş denetim modellerinde uzmanlaşma ve araştırmaların eksik olduğu ve eğitimi daha başarılı bir hale getirmek için geliştirilmesi gerektiği söylenebilir. Köybaşı ve arkadaşları (2017), farklılaştırılmış denetim üzerine yapılacak çalışmaların azlığını, bu denetim türünün incelenmesi gereken bir durum olarak değerlendirmektedir. DiPaola ve Hoy (2008) ise, farklılaştırılmış denetimin öğreticilerin kendi gelişim durumlarından yükümlü olmalarına dayandığını ve öğreticiyi merkezine aldığını belirtmektedir. Bouchamma (2005), okulda yönetici konumundaki bireylerin öğretmenlere özel denetleme pratikleri geliştirmesinin, denetimin önemli özelliğinin öğretmenin profesyonelliği olduğunu ortaya koyduğunu vurgulamaktadır.

Yöneylem Araştırması

Yöneylem araştırması, Smith & Sela (2005)'nin araştırmalarına göre öğretmenlerin kendilerine özgü öğretim uygulamalarını sistematik bir biçimde inceleyerek iyileştirmeyi amaçlamaları olarak açıklamaktadır. Yöneylem araştırması, öğretmenlerin rollerini, sadece bilgiyi aktaran bireyler olmak dışında, bilgiyi üreten ve bilgi ajanı konumuna dönüştürmeyi hedefler. Bu süreçte, öğretmenlerin eğitim ve öğretim sürecine aktif katılımı teşvik edilerek eğitimdeki dönüşümün başarıya ulaşmasına katkı sağlanmaktadır. Yöneylem araştırmasının “işbirlikli çalışma doğası, uygulamaya odaklanma, öğretmenlerin profesyonel gelişimlerine destek verme ve özelliklerin gerçekleştirilmesi için bir proje yapısına ihtiyaç duyma” gibi temel özellikleri bulunmaktadır (Zygouris-Coe vd., 2001). Bu çağdaş denetim yaklaşımı yoluyla bireysel uygulamalarını geliştiren öğreticiler, uzmanlık gelişimlerinin kritik bir bölümü olarak işleme süreçlerinde öğrenimlerini tamamlamaktadırlar. Yöneylem araştırmaları yürüten öğretmenler, yalnızca profesyonelliklerini artırmakla kalmayıp, aynı zamanda bu profesyonelliklerinin gelişimine de katkı sağlamaktadırlar (Smith & Sela, 2005). Sonuç olarak, yöneylem araştırması, eğitimde sürekli gelişim için kritik bir araçtır ve öğretmenlerin kendilerini geliştirmelerine ve eğitim pratiğine yenilik getirmelerine olanak tanır. Karakuş (2010)'a göre, yöneylem sayesinde öğretmenler kendileri ile ilgili çalışma ve araştırmalar yaparak kendi eksikliklerini ve hatalarını ortaya çıkarıp mesleki gelişimlerini sağlamaktadır. Bu süreç, sadece bireysel öğretmenler için değil, aynı zamanda daha geniş bir profesyonel topluluk için değerli bir bilgi kaynağı oluşturmaktadır.

Emsal Denetim

Emsal denetimi, öğretmenlerin birbirlerini gözlemleyip analiz ederek geri bildirimde bulunduğu, bir yöneticinin gözetiminde ya da tamamen bağımsız bir şekilde gerçekleştirilen esnek ve gönüllülük esasına dayanan bir denetim yöntemidir (Karakuş, 2010). Karakuş (2010)'a göre, bu yaklaşımın temel prensibi, sınıfta öğretim olaylarının gerçekten nasıl gerçekleştiğini ve bu koşullarda süreçlerin en iyi şekilde nasıl yönetilebileceğini en iyi öğretmenlerin anlayacağıdır; etkili öğretim uygulamalarının emsal öğretmenler tarafından daha sağlıklı bir şekilde değerlendirilebileceği fikrine dayanır. Denetmenler, sınıf içerisinde öğretim olaylarını en doğal haliyle görüp denetleyemeyebilir. Okuldaki öğretmenler, aynı sınıflara ders

verdiği için öğrencileri eşit derecede tanıyor ve biliyorlar. Birbirleri ile her gün iş birliği halinde oldukları için kendi eksik yanlarını bir denetmenden daha iyi görüp birbirlerine söyleyebilir ve gelişmeleri için bu fayda sağlayabilir. Bu bağlamda, öğretmenler kendi aralarında doğal ortamlarında gerçekçi bir şekilde birbirlerini denetleyebilir. Bireysel veya grup şeklinde yapılan bu denetim pratikleri, öğrencilerin kişisel uygulamalarını ve mesleki başarısına engel teşkil eden geleneksel denetime farklı bir seçenek olarak daha fazla tercih edilmektedir (Karakuş, 2010). Öğretmenler denetlenirken stres altında hissedebilir ve normalde davrandıklarından farklı davranarak yanlış denetlenebilirler. Bu yaklaşım sayesinde öğretmenler daha rahat bir şekilde kendileri gibi davranarak daha doğru denetlenebilir. Bu yaklaşım, öğretmenlerin bilgi ve becerilerini geliştirmelerine yardımcı olarak kişisel ve profesyonel gelişimlerini destekleyen bir işbirliği ortamı oluşturur. Emsal öğretmenler, birbirlerine destek vererek ve cesaretlendirerek bu süreci daha etkili hale getirir. (Crutchfield & Borders, 1997; Karakuş, 2010). Karakuş (2010)'a göre emsal denetiminin amacı, öğretmenlerin fikir ve deneyimlerini paylaşmalarını, birlikte öğrenmelerini ve profesyonel hedeflerine ulaşmaları konusunda birbirlerine destek olmalarını teşvik etmektir. Sonuç olarak, emsal denetimi, öğretmenler arasında işbirliğini ve beraebrliğini güçlendirerek mesleki gelişim anlamında onları destekleyen ve sınıf içindeki uygulamaların başarısını artıran etkili bir yöntemdir. Bu yaklaşım, hem öğretmenlerin kendi deneyimlerinden ders çıkarmalarını sağlar hem de eğitim ortamının daha etkili ve başarılı olmasına katkıda bulunur.

Portfolyo Değerlendirmesi

Portfolyo değerlendirme, öğrencilerin bireysel uygulamalarını ortaya çıkardığı, incelediği ve bu oluşumları not alıp tartışarak meslektaşları ile birlikte paylaştığı güncel bir denetim yöntemidir (Karakuş, 2010). Bu yaklaşımda öğretmenler, kendilerini değerlendirdikten sonra çıkan sonuçları yazılı olarak yöneticilere veya denetçilere sunar; sürecin sonuçlarını değerlendirerek öğretmenlere geri bildirim sağlarlar (Sullivan & Glanz, 2000). Portfolyo, öğrencinin belirli bir dönemde topladığı işle ilgili örnekler ve bunların üzerine yaptığı yansıtıcı değerlendirmelerden meydana gelir (Wolf & Dietz, 1998; Karakuş, 2010). Portfolyoların, tam anlamıyla süreç ile ilgili olduğu söylenebilir. Öğretmenlerin belirli bir zaman içerisindeki gelişimlerine odaklanır; hem öğretim süreçleri hem de bunların sonucunda ortaya çıkan ürünler

hakkında ayrıntılı bilgiler sağlar. Portfolyolar, hem sonuç odaklı hem de süreç odaklı değerlendirme amaçları için kullanılabilir (Karakuş, 2010). Ders örnekleri, ders planları ve öğrenci ile meslektaşlardan alınan geri bildirimler, öğretmenin performansını farklı açılardan gözler önüne serer. Farklı kaynaklardan elde edilen verilerin toplanması, portfolyo değerlendirmesinin güvenilirliğini artırmaktadır (Moss, 1994). Portfolyo değerlendirmesi yaparken bu sürecin sağlıklı sonuçlar vermesi hedeflendiğinden dolayı, standart materyallerin basit ve anlaşılır olarak hazırlanması büyük önem taşımaktadır (Bordass & Leaman, 2005). Ayrıca, ölçme sorunlarının önlenmesi ve ulaşılan sonuçların değerlendirilmesi için bu alanda uzman kişilerden destek alınmasının gerekliliği vurgulanmaktadır (Chang, 2001; Karakuş, 2010). Sonuç olarak, portfolyo değerlendirmesi, öğretmenlerin profesyonel gelişimini destekleyen ve öğretim uygulamalarının kalitesini artıran etkili bir araçtır. Bu süreç, öğretmenlerin kendi güçlü ve zayıf yönlerini tanımalarına yardımcı olurken, eğitim pratiğinin sürekli olarak geliştirilmesine de katkı sağlar.

Kılavuz Denetimi

Kılavuz denetimi, profesyonel ve güvenilir bir öğreticinin, başka bir öğreticiye öğretim süreçlerinin başarısını artırmak için desteklediği ve önerilerde bulunduğu bir durumdur (Karakuş, 2010). Kılavuz öğretmen, pek fazla deneyime sahip olmayan veya aday konumundaki öğretici ile ortak olarak çalışır. Bu ilişki, yargılamadan uzak ve güvene dayalı bir şekilde, eğitim uygulamalarının geliştirilmesine katkı sağlamak için tasarlanmıştır (Sullivan & Glanz, 2000; Karakuş, 2010). Böylece, kılavuz denetimi sayesinde öğretmenler eleştirilmeyeceklerini bilerek rahat bir şekilde sınıf içi aktivitelerini gerçekleştirebilir; başarılı ve gerçekçi bir denetim olduğu söylenebilir. Okul müdürü veya denetçi, okuldaki öğretmenlerden birinin kılavuz olmasına karar verir ve rehberlik yapacak diğer öğretmenleri seçer. Deneyimli bir öğretmen ve kendinden daha az deneyimi olan öğretmen ile birlikte işbirliği halinde bir “eylem planı” hazırlar ve devam eden rutin görüşmeler gerçekleştirirler. Sullivan & Glanz (2000)’ye göre bu plan, denetmenin onay vermesi ardından kılavuz öğretmenin kontrolü altında uygulanır ve gerçekleştirilen olaylar düzenli olarak rutin olarak denetmene bildirilir. Kılavuz öğretmen, duygusal hem de profesyonel açıdan akıl hocalığı yapabilmeli ve öğretmenlere destek sağlamalıdır (Orland, 2001; Karakuş, 2010). Aday öğretmenlere rehberlik eden kişinin temel görevleri arasında, etkili

öğretim yöntemlerini öğretmek (Wang, 2001) ve yeni öğretmenin okul ile meslek normlarına uyumunu desteklemek yer almaktadır (Achinstein & Athanases, 2005). Kılavuz öğretmen, mesleki gelişim yolunda öğretmenleri yetiştirmeli, bu süreçte karşılaşılan engelleri aşmaları için onlara güç vermeli ve kendilerine güvenmelerini sağlamalıdır. Ayrıca, ilerleme aşamasını başarıyla yönetirken, öğretmenlere gerekli desteği de sunmalıdır (Sundli, 2007). Sonuç olarak, kılavuz denetimi, öğretmenlerin profesyonel gelişim süreçlerine katkıda bulunurken, aynı zamanda eğitim ortamının kalitesini artıran önemli bir yöntemdir. Bu süreç, öğretmenlerin birbirlerinden öğrenmelerini ve güçlü bir işbirliği ortamı oluşturmalarını sağlar.

Eleştirel Kuram

Eleştirel kuram, toplumsal yapıların ve güç dinamiklerinin derinlemesine incelenmesine odaklanan bir düşünce sistemidir. Genellikle Frankfurt Okulu ile bağlantılı olan bu kuram, bireylerin ve toplulukların toplumsal koşullarda nasıl şekillendiğini, ideolojilerin işleyişini ve kültürel ürünlerin toplumsal eleştiri aracı olarak nasıl kullanılabileceğini araştırır (Horkheimer & Adorno, 2002). Eleştirel kuram, Marksizm, psikanaliz ve fenomenoloji gibi çeşitli alanlardan beslenerek, eleştirinin hem teorik bir çerçeve hem de pratik bir dönüşüm aracı olabileceğini savunur (Habermas, 1984). Bu bağlamda, eleştirel kuram, toplumsal adalet, eşitlik ve özgürlük gibi kavramların incelenmesi yoluyla bireylerin bilinçlenmesini ve toplumsal değişimi teşvik etmeyi amaçlar. Eleştirel kuram, eğitim alanında merkezi bir rol oynar; çünkü eğitim süreçlerini ve kurumlarını eleştirel bir bakış açısıyla inceleyerek toplumsal adalet, eşitlik ve özgürlük konularında derin bir anlayış geliştirmeyi amaçlar. Böylece, bu tarz eleştirel bakış açılarıyla eğitimin topluma yönelik gelecekte yararlı olmayı hedeflediği söylenebilir. Bu kuram, öğretim yöntemleri, müfredat ve okul kültürü gibi unsurları sorgulayarak öğrencilerin eleştirel düşünme becerileri kazanmalarına ve bu yollarını geliştirmelerine teşvik eder. Öğrenciler sadece yeni bilgiler öğrenmekle kalmayıp, aynı zamanda toplumsal yapıları ve güç ilişkilerini sorgulamaları konusunda da motive edilir (Freire, 1970).

Paulo Freire'in "ezilenlerin pedagojisi" yaklaşımı, eleştirel kuramın eğitimdeki uygulamalarına önemli katkılar sağlamıştır. Bu yaklaşım, eğitim sürecinin diyalog ve işbirliği temelinde gerçekleşmesini vurgulayarak öğrencilerin kendi deneyimlerini ve

toplumsal koşullarını anlamalarına olanak tanır. Eleştirel kuram, eğitim sistemlerinin ve politikalarının toplumsal eşitsizlikleri yeniden üretme potansiyelini sorgulayarak öğretmenleri ve öğrencileri toplumsal değişim için harekete geçmeye teşvik eder (Giroux, 2011). Bu bağlamda, eleştirel kuram, eğitimde bireylerin sadece akademik başarılarını değil, aynı zamanda toplumsal sorumluluklarını da önemseyen bir yaklaşım sunar. Eğitim, sadece bilgi aktarımından ibaret değil; aynı zamanda öğrencilerin toplumsal sorunlara duyarlı, eleştirel düşünebilen ve değişim için aktif rol alabilen bireyler haline gelmelerini sağlama sürecidir. Böylece, eleştirel kuram, eğitimde bireylerin bilinçlenmelerini ve toplumsal dönüşüm için gerekli araçları edinmelerini destekler.

Eğitimde Sanatın Önemi

Sanat, yaşamımızın vazgeçilmez bir parçası olup bireysel ifadenin en güçlü araçlarından biridir. İnsanlar, yaşadıkları toplumun eğitim düzeyine bağlı olarak eserler üretir ve bu eserler, toplumun kültürel yapısını ve yaşam biçimini şekillendirir. Özkeçeci'nin (2009) belirttiği gibi, bu süreç kaçınılmaz bir döngüdür. Örneğin, ressamlar ve seramik sanatçıları, hayal güçlerini ve duygularını yansıtan eserler yaratırken, orkestra şefleri kendi sanat anlayışlarını müziğe aktararak orkestrayı yönetir. Tiyatro ve sinema sanatında ise oyuncular, karakterlerini kendi özgün yorumlarıyla canlandırarak izleyicilere farklı bakış açıları sunar. Sanatçılar, bireysel özelliklerini eserlerine katarak sanatsal pratiği zenginleştirirler. Bu bağlamda, sanatın eğitimdeki rolü, bireylerin sadece sanatsal beceriler kazanmalarını değil, aynı zamanda kendilerini ifade etme ve toplumsal bağlarını güçlendirme süreçlerini de destekler.

Eğitim, sanat gibi insanlık tarihi boyunca var olmuş ve toplumsal yapıları şekillendiren temel bir unsurdur (Özkeçeci, 2009). Eğitimde öğretmenler, birer sanatçı gibi hareket ederler; sınıf ortamında bireysel farklılıkları göz önünde bulundurarak her bir öğrencinin ihtiyaçlarına yanıt veren bir yaklaşım sergilerler. Her öğretmenin ders anlatım tarzı ve öğrencilerle kurduğu iletişim, kendi bireysel deneyim ve anlayışlarına dayanmaktadır. Aynı konuyu ele alan farklı öğretmenler, çeşitli yöntemler ve teknikler kullanarak derslerini zenginleştirebilirler. Eğitim, bireylere yaşamları boyunca karşılaşacakları çeşitli ihtiyaçlara etkili çözümler geliştirme yeteneği kazandırırken, toplumun normlarını, inançlarını ve yaşam tarzını öğretmek bireylerin

sosyalleşmelerine önemli katkılarda bulunur (Özkeçeci, 2009). Öğretmenler sınıfa girdiklerinde, planladıkları dersleri uygulamaya koymaya çalışsalar da, her an değişen öğrenci dinamikleri nedeniyle bu planlar aniden değişebilir. Bu durum, bir ressamın eserini yaratma sürecine benzer; ressam, her fırça darbesiyle eserinde değişiklikler yaparak sonuca ulaşmaya çalışır. Sınıfta her öğrenci, tıpkı ressamın kullandığı farklı renkler gibi, bireysel farklılıklar taşır. Eğer dersi bir tuval olarak düşünürsek, öğrenciler bu tuvali kendi tarzlarına göre boyar. Her ders, öğretmen için yeni bir macera başlatır ve sınıf atmosferi, dersin yönünü değiştirebilir. Böylece, öğretmenler ve öğrenciler arasında sürekli bir etkileşim ve öğrenme süreci meydana gelir. Denetmenlerin öğretmenleri etkili bir şekilde değerlendirebilmeleri için sınıfı düzenli olarak ziyaret etmeleri büyük önem taşımaktadır. Yılda yalnızca bir kez yapılan ziyaretler, hem öğrencileri hem de öğretmenleri tanımak için yetersizdir; bu durum, öğretmenlerin doğal davranışlarını sergilemelerini engelleyebilir, çünkü denetmen, sınıfta bir yabancı olarak algılanır. Standart kriterlere dayalı bir değerlendirme süreci, öğretmenlerin ve öğrencilerin gerçek potansiyelini yansıtmakta eksik kalır. Bu nedenle, öğretmenlerin ve öğrencilerin bireysel özelliklerini gözlemlemek için düzenli ziyaretler gerçekleştirilmesi ve denetmenlerin sınıf ortamıyla bütünleşmesi gerekmektedir. Denetmenlerin, öğretmenlerle dostça bir ilişki kurması, onların güvenini kazanması ve sorunlarını dinleyip onlara rehberlik etmesi de son derece önemlidir. Özellikle mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin daha fazla desteğe ihtiyaç duyduğu göz önünde bulundurulduğunda, bu öğretmenlerin daha sık ziyaret edilmesi gereklidir. Eğitimde sanatın rolü, öğretmenlerin ve öğrencilerin etkileşimlerinde kendini göstermekte; bu etkileşimler, eğitim sürecini zenginleştirerek daha anlamlı hale getirmektedir. Dengeli bir eğitim için en önemli faktör, maddi ve manevi unsurların uyumlu bir şekilde bir araya getirilmesidir (Özkeçeci, 2009).

İnsanlar ve toplumlar sürekli bir değişim içerisindeyken, temel yapı taşları her zaman sabit kalmaktadır (Özkeçeci, 2009). Günümüzde, bireylerin anlam aramak yerine maddiyat konularına yönelmesi, insanlık için olumsuz yaşam tarzlarını beraberinde getirmiştir (Özkeçeci, 2009). Çağımızın zorluklarını aşmak ve geleceğe önemli katkılar sağlamak için bilimin desteklenmesi ve artistik kaygılarla birleşmesi gerekmektedir. Eğitimde bu öğelerin dengeli bir şekilde harmanlanması, bireylerin parlak başarılar elde etmesine ve toplumsal gelişimin desteklenmesine katkıda

bulunacaktır. Bu nedenle, eğitim politikalarının sanatın eğitimdeki yerini güçlendirmeye yönelik bir yaklaşımı benimsemesi büyük bir önem taşımaktadır.

BÖLÜM III

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, evreni, çalışma grubu, veri toplama süreci, verilerin toplanması ve verilerin çözümlenmesi konularına yer verilmektedir.

Araştırmanın Modeli

Bu çalışma, KKTC’de Yakın Doğu Yeniboğaziçi Koleji’nde görev yapan yönetici ve öğretmenlerin sanat denetimi hakkındaki görüşlerinin değerlendirilmesi amacıyla nitel araştırma modeli uygulanmıştır. Yıldırım ve Şimşek (2008) nitel araştırmayı gözlem, mülakat ve belge analizi gibi “nitel veri toplama” tekniklerinin kullanıldığı, kavramların veya olayların kendi çevrelerinde hakiki ve bütünsel bir şekilde sergilenmesi için nitel bir süreç takip eden araştırma olarak tanımlamaktadır. Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması uygulanmıştır. Nitel araştırmalarda kullanılan mülakat yönteminin en dikkat çekici yönü, mülakata katılan bireylerin perspektiflerini açığa çıkarmasıdır (Kuş, 2009). Bu nedenle, bu çalışmada nitel araştırma yaklaşımlarından biri olan mülakat tekniği, yarı yapılandırılmış biçimde uygulanmıştır. Yarı yapılandırılmış mülakatlarda, sorulacak olan sorular görüşmelere başlamadan önce tasarlanmakta ve bunlar aracılığıyla veri toplama süreci gerçekleştirilmektedir. Bu yöntem, araştırmacının belirli konulara odaklanmasına olanak tanırken, katılımcıların kendi görüşlerini serbestçe ifade etmelerine de imkân sağlar.

Araştırmada Evren

Bal (2001) tarafından ifade edildiği üzere, araştırma sorunu ile ilgili bilgi toplamak amacıyla gözlem yapılması, araştırma evreni olarak açıklanmaktadır. Bu çalışmanın araştırma evrenini, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde 2021-2022 eğitim yılı süresince Yakın Doğu Yeniboğaziçi Koleji’nde görevli olan çeşitli paydaşlar teşkil etmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından derlenen eğitim verilerine göre, Aralık 2021 itibarıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ndeki Ortaöğretim Dairesi bünyesinde toplamda 131 yönetici (66 okul müdürü ve 65 müdür yardımcısı), 1160 öğretmen ve 15,049 öğrenci vardır. Bu veriler, araştırmanın hedef kitlesini net bir şekilde ortaya koymaktadır ve belirlenen evrenin büyüklüğünü vurgulamaktadır.

Çalışma Grubu

Karasar'a (2004) göre, örneklem, belirli bir evren içerisinde tanımlanmış kriterlere dayanarak seçilen ve bu evreni temsil etme kapasitesine sahip kabul edilen küçük bir gruptur. Çoğu araştırma, bu tür örneklem grupları üzerinde yürütülmekte ve buradan elde edilen veriler, ilgili daha geniş evrenlere genelleştirilmektedir. Bu süreç, araştırmanın geçerliliğini artırır çünkü küçük bir grup üzerinden toplanan veriler, daha büyük bir kitlenin özelliklerini yansıtmaya potansiyeline sahiptir. Dolayısıyla, örneklem seçimindeki titizlik, araştırmanın sonuçlarının güvenilirliği açısından kritik bir öneme sahiptir. Örneklem, araştırmacının analiz yapmak istediği konunun derinliğine inmesini sağlar ve sonuçların yorumlanmasında önemli bir rol oynar.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde, Ortaöğretim Dairesi'ne bağlı toplamda 51 ortaöğretim kurumu faaliyet göstermektedir. Bu çalışmanın gerçekleştirilmesi amacıyla, bu kurumlar arasından Yakın Doğu Yeniboğaziçi Koleji'nde görevli olan 1 yönetici ve 8 öğretmen belirlenmiştir. Seçilen bu katılımcılar, araştırmanın kapsamını genişletmek ve daha derinlemesine veri toplamak amacıyla kritik bir rol oynamaktadır. Böylece, farklı bakış açılarıyla zenginleştirilmiş bir analiz süreci hedeflenmiştir.

Çalışma grubu olarak alınan öğretmen ve yöneticilerin sayıları Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Çalışma Grubu Sayıları

Okul	Yönetici	Öğretmen	TOPLAM
Yakın Doğu Yeniboğaziçi Koleji	1 Kişi	8 Kişi	9 Kişi

Bu çalışma grubunu oluşturmak amacıyla, amaçlı örnekleme tekniklerinden kartopu veya zincir örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Bu yöntemle, geniş bir evrene sahip olmanın getirdiği zorlukları aşarak, araştırma konusuyla ilgili olarak zengin bilgi kaynakları sunabilecek kişi ya da grupların belirlenmesi hedeflenmiştir.

Amaçlı örnekleme, araştırmacının, kimlerin tercih edileceğine dair kendi değerlendirmelerini kullanmasına olanak tanır. Bu süreçte, araştırmanın hedeflerine en elverişli bireyler seçilerek örnekleme dahil edilir.

Kartopu veya zincir örnekleme yöntemi ise, araştırmacının belirlediği soruna dair derinlemesine bilgi sağlayabilecek kişi ya da durumların tespitinde oldukça etkili bir tekniktir. Bu süreç, “Bu konuda en çok bilgi sahibi olan kimlerdir?” sorusuyla başlar. Sürecin ilerlemesiyle birlikte, ortaya çıkan isimler veya durumlar adeta bir kartopu gibi gittikçe gelişip büyüyerek ilerler. Zamanla, belirli bireyler veya durumlar öne çıkmaya başlar ve araştırmacının görüşmesi gereken katılımcı sayısı azalır. Bu durum, daha odaklanmış bir veri toplama süreci sağlar ve araştırmacının işini kolaylaştırır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu yöntem, nitel araştırmalarda derinlemesine bilgiye ulaşmayı sağlayarak, araştırmanın kalitesini artırır.

Veri Toplama Süreci

Araştırma verileri, 10 Kasım 2021 ile 10 Aralık 2021 tarihleri arasında katılımcılarla randevu alarak, onların uygun olduğu yer ve zamanlarda yüz yüze görüşmeler, çevrimiçi görüşmeler ya da görüşme formunun görüşmeciler tarafından doldurulması yöntemleriyle toplanmıştır. Bu çalışmada, yöneticiler ve öğretmenlerle ortalama 30-40 dakika süren yüz yüze mülakatlar gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler, katılımcı olan öğretmenler ve yöneticiler önceden bilgilendirilerek, samimi bir ortamda tekrar izin alınarak yapılmıştır. Araştırmaya katılmayı kabul eden yöneticilere, görüşme sonunda teşekkür edilerek süreç tamamlanmıştır.

Veri toplama aşamasında, hem iç hem de dış kaynaklardan literatür taraması (yazılı belgeler) yapılmış ve görüşme yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma yöntemleri arasında en yaygın olanı olan yüz yüze görüşme tekniği ile verilerin toplanması hedeflenmiştir.

Yüz yüze görüşmelerin birçok avantajı bulunmaktadır; bu avantajlar arasında soruların sıralamasında esneklik, katılımcıların sorulara yanıt verme olasılığının yüksekliği, görüşme yapılan çevrenin kontrol edilebilirliği ve araştırılan durum ile ilgili derinlemesine bilgi sağlama yeteneği yer almaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2005).

Bunların yanı sıra, katılımcıların yanıtlarını şekillendiren nedenler, duygular, düşünceler ve inançlar gibi çok çeşitli boyutları ortaya koymak için önemli bir kaynak sağlamaktadır (Legard ve arkadaşları, 2003).

Nitel araştırmalarda rastladığım kadarıyla en sık tercih edilen yöntem, görüşme yöntemi olduğu söylenebilir. Bu teknik, bireylerin konu üzerindeki bakış açılarını, deneyimlerini, hislerini ve algılarını açığa çıkarmak için etkili ve başarılı bir araçtır. Yıldırım ve Şimşek (2008)'in belirttiği gibi, “görüşme sistemini” kullanmayı tercih eden nitel çalışmacılar, bu yöntemin içerdiği görüşme belgelerinin hazırlanması ve test edilmesi için kapsamlı bir eğitim sürecinden sonra uygulandığını vurgulayarak, bunun aslında basit bir veri toplama tekniği olmadığını belirtmektedir. Veriler, günlük hayatta iletişimde tercih ettiğimiz konuşma yöntemiyle elde edilmiştir. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış bir mülakat formu geliştirilmiştir.

Araştırmanın iç geçerliliğini güvence altına almak için, deneme amaçlı olarak 2 yönetici ve 2 öğretmenle mülakatlar yapılmıştır. Bu görüşmelerden elde edilen veriler gözden geçirilmiş, gerekli düzeltmeler yapılmış ve veri toplama süreci, katılımcıların uygun zaman içerisinde 30-40 dakika süren görüşmelerle sona erdirilmiştir. Bu yaklaşım, araştırmanın kalitesini artırmak amacıyla titizlikle gerçekleştirilmiştir.

Verilerin Analizi

Bu çalışmada, görüşme formundaki sorulara ilişkin düşünceler toplanmış ve bu veriler içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. İçerik analizinin başlangıç aşamasında, her bir katılımcıya belirli bir numara atanmış ve görüşmeler sırasında kaydedilen ses kayıtları metne dönüştürülmüştür. Katılımcılardan elde edilen veriler, araştırmanın kapsamı içinde incelenerek anlamlı parçalara ayrılmıştır. Katılımcıların ifade ettiği kavramlar ise kavramsal olarak tanımlanıp kodlanmıştır. Araştırmanın temel kavramları ve görüşme soruları doğrultusunda daha önceden oluşturulan kod listesi, tüm veriler gözden geçirildikten sonra nihai şekline kavuşmuştur. Bu kod listesi, verilerin düzenlenmesinde önemli bir referans noktası işlevi görmüştür. Araştırma soruları ile ilgili olmayan veriler kodlama sürecinin dışına çıkarılmıştır. İçerik analizi, toplanan verilerin anlamlandırılmasını, belirli bir yapı oluşturulmasını ve elde edilen sonuçlar netleştiğinde kodların ve kategorilerin tanımlanarak somutlaştırılmasını mümkün kılar (Yaman, 2010). Bu yöntem, araştırmacının verilerden anlam çıkarmasına ve analiz

sürecini düzenli bir hale getirmesine olanak tanır. Verilerin sistematik bir şekilde ele alınması, araştırmanın güvenilirliğini artırır ve sonuçların daha iyi anlaşılmasını sağlar. İçerik analizi yöntemi, elde edilen verileri açıklayabilecek kavramlara ve bunlar arasındaki ilişkilere ulaşmayı amaçlar. Bu süreçte veriler derinlemesine incelenir ve belirlenen kavramlara dayalı olarak mantıklı bir şekilde düzenlenir, tanımlanır ve yorumlanır. İçerik analizi süreci, dört aşamadan oluşmaktadır. Bu aşamalar şunlardır:

1. Veri Kodlama
2. Temaların Belirlenmesi
3. Kodlar ve temalara göre verilerin düzenlenmesi ve tanımlanması
4. Elde edilen bulguların yorumlanması

Bu yapı, araştırmanın kalitesini artırmakta ve elde edilen verilerin derinlemesine analiz edilmesini sağlamaktadır. Her aşama, verilerin anlamını açığa çıkarmaya yönelik titiz bir çalışma sürecini temsil eder.

1.Verilerin Kodlanması:

Yapılan içerik analizinin ilk adımında, her katılımcıya numara verilerek, görüşmede alınan ses kayıtları yazıya dönüştürülmüştür. Katılımcılar sayesinde kazanılan veriler, araştırma kapsamı içinde incelenip anlamlı parçalara ayrılmış ve bu parçaların kavramsal olarak ifade ettiği anlamlar isimlendirilip kodlanmıştır. Bu çalışmanın kavramsal çerçevesi ve görüşme soruları temel alınarak önceden hazırlanan kod listesi, tüm verilerin gözden geçirilmesinin ardından son şekline kavuşturulmuştur. Bu kod listesi, verilerin düzenlenmesinde önemli bir referans noktası olmuştur. Araştırma soruları ile ilgisi olmayan veriler ise kodlama sürecinde kullanılmamıştır. Bu süreç, araştırmanın sistematik ve düzenli bir şekilde ilerlemesini sağlamaktadır.

2.Temaların Bulunması:

Bu aşamada, kodlama işlemi sırasında belirlenen her bir kod, ayrı bir kategori olarak ele alınmış ve çeşitli temalar çerçevesinde analiz edilmiştir. Böylece, verilerin daha derinlemesine bir anlayışla değerlendirilmesi sağlanmıştır.

3.Verilerin Kodlara ve Temalara Göre Organize Edilmesi ve Tanımlanması:

Bu aşamada, katılımcıların düşünceleri ve sorulara verdikleri yanıtlar, okuyucunun rahatça anlayabileceği basit bir dille sunulmaya çalışılmıştır. Katılımcılara ait görüşme notları italik ve tırnak içinde yer almıştır. Ardından, bu notların hangi katılımcıya ait olduğu, parantez içinde kodlanarak belirtilmiştir. Kodlama sistemi ise Tablo 2’de detaylı bir şekilde açıklanmıştır.

Örnek : Ö(1))“.....”

Ortaöğretim okulunda görevli 1 (bir) numaralı öğretmen

M(1))“.....”

Ortaöğretim okulunda görevli 1(bir) numaralı okul yöneticisi

4.Bulguların Yorumlanması:

Ayrıntılı ve detaylı bir şekilde tanımlanan ve sunulan veriler, araştırmacı tarafından incelenmiş ve yorumlanarak çeşitli sonuçlar elde edilmiştir. Toplanan bilgiler, nitel araştırma süreçlerinden geçirilerek analiz edilmiş ve yorumlanarak bir dizi sonuca ulaşılmıştır.

Araştırma Etiği

Etik, insanların ilişkilerinin temelini oluşturan değerleri inceleyen bir felsefe dalı olarak tanımlanabilir. Bu disiplin, ahlaki değerlerin ne olduğu ve bunların nasıl belirlendiği konusunda derinlemesine bir inceleme yapmaktadır. İyi ile kötü, doğru ile yanlış kavramlarının doğasını anlamak için çeşitli teoriler ve yaklaşımlar geliştirilir. Bu süreçte, bireylerin davranışlarının ve seçimlerinin arkasındaki mantık ve gerekçeler sorgulanır. Ayrıca, toplumsal normlar ve kültürel bağlamlar da bu değerlere şekil veren unsurlar arasında yer alır. Sonuç olarak, etik alanı, insanların nasıl bir yaşam sürmeleri gerektiği konusunda rehberlik eden ilkeleri belirlemeye çalışır ve bu ilkelerin toplum üzerindeki etkilerini de analiz eder. Bu bağlamda, etik yalnızca bireysel düzeyde değil, aynı zamanda toplumsal ilişkilerde de önemli bir rol oynar. Bir araştırma yürütülürken, araştırmacıların dikkat etmesi gereken en önemli unsurlardan biri etik ilkelere uymaktır. Araştırmayı gerçekleştiren kişiler, elde ettikleri bilgilerden birinci derecede sorumluluk taşırlar. Bu, onların araştırmadaki bilgilerin etik standartlara uygun olduğunu garanti ettikleri anlamına gelir. Ayrıca, etik ilkeler

yalnızca araştırmanın güvenilirliğini artırmakla kalmaz, aynı zamanda katılımcıların haklarını korumak ve araştırma sürecinin bütünlüğünü sağlamak için de kritik bir rol oynar. Dolayısıyla, etik kurallara uyulması, araştırmanın kalitesini ve saygınlığını doğrudan etkileyen bir faktördür. TÜBİTAK (2006), etik ihlallerini çeşitli kategoriler altında toplamakta ve bu ihlallerin araştırma süreçleri üzerindeki olumsuz etkilerine dikkat çekmektedir. Bu ihlaller, akademik dürüstlüğü tehlikeye atan durumlar olarak değerlendirilir ve araştırmaların güvenilirliğini zedeleyebilir. Aşağıda bu etik ihlallerinin her biri detaylı bir şekilde açıklanmıştır:

Uydurma: Araştırma sürecinde var olmayan verilerin üretilmesi ve bu sahte verilerin raporlanması ya da yayımlanmasıdır. Bu tür bir ihlal, araştırmanın güvenilirliğini ciddi şekilde sorgular ve bilimsel toplulukta büyük bir güvensizlik yaratır.

Çarpıtma: Araştırma materyalleri, cihazlar, işlemler ve kayıtlar üzerinde değişiklik yaparak elde edilen sonuçların yanıltıcı bir biçimde sunulmasıdır. Bu durum, araştırmanın orijinal bulgularını çarpıtarak yanıltıcı sonuçlara ulaşılmasına yol açabilir.

Aşırma: Başkalarının çalışmalarından, metodolojilerinden, verilerinden veya yazılı metinlerinden izin almadan yararlanmak ve bu kaynaklara atıfta bulunmamaktır. Aşırma, akademik dürüstüğün en ciddi ihlallerinden biridir ve intihal olarak da adlandırılır.

Duplikasyon: Aynı araştırma sonuçlarını birden fazla dergiye göndererek veya yayımlayarak tekrarlamak anlamına gelir. Bu, bilimsel yayıncılıkta ciddi bir etik sorun teşkil eder, çünkü bu durum kaynakların israfına ve gereksiz yere bilgi kirliliğine yol açabilir.

Dilimleme: Bir araştırmanın sonuçlarını parçalayarak, araştırmanın bütünlüğünü bozacak şekilde çok sayıda yayın yapmaktır. Bu yöntem, bilimsel dergilerin gereksiz yere doldurulmasına ve gerçek katkının gizlenmesine neden olabilir.

Destek belirtmeme: Araştırmanın finansmanını sağlayan kurum veya kuruluşların adlarının yayınlarda veya sunumlarda belirtilmemesidir. Bu durum, araştırmanın kaynaklarının şeffaflığı açısından önemli bir etik sorunu ifade eder.

Yazar adlarında değişiklik yapma: Araştırmada yer alan yazarların isimlerinin, ortak görüş birliği olmadan değiştirilmesi ya da katkıda bulunanların isimlerinin çıkarılması, yeni yazarların eklenmesi ya da sıralamanın değiştirilmesi gibi

uygulamalardır. Bu, akademik işbirliğine zarar verebilir ve araştırma sürecindeki katkıları sorgulatabilir.

Diğer: Araştırma ve yayın etiği ilkeleriyle uyuşmayan başka davranışlar da bu kategori altında değerlendirilebilir. Bu tür davranışlar, bilimsel toplulukta güvensizlik yaratır ve araştırmaların güvenilirliğini tehdit eder.

Bu etik ihlallerinin her biri, akademik ve bilimsel çalışma süreçlerinin güvenilirliğini sarsar. Bu nedenle, araştırmacıların etik ilkeleri göz önünde bulundurarak çalışmalarını yürütmeleri büyük önem taşır.

BÖLÜM IV

Bulgular ve Yorumlar

Bu araştırmanın hedefi, ortaöğretimde sanatsal denetimin paydaşların bakış açılarına göre eğitim ve öğretim süreçlerindeki durumunu değerlendirmektir. Bu kapsamda, öğretmenlerin sınıf içindeki öğretim uygulamaları, bazı yönleriyle sanatsal bir etkinlik olarak algılanmaktadır. Sanatsal denetim, katı ve rutin denetim anlayışlarının ötesinde, öğretmenlere anlayış ve nazik bir yaklaşımla yönelerek, sınıf uygulamalarının detaylı analizini yapan ve değerlendiren uygulamalar olarak tanımlanabilir. Bu denetim türü, öğretmenleri farklılaştıran özel niteliklere odaklanarak, eğitimde daha etkili bir anlayış geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Birinci Boyut : Paydaşların sanatsal denetim hakkındaki düşüncelerinin durumu

Araştırmada ortaöğretimde sanatsal denetimin paydaşların görüşlerine göre eğitim ve öğretimdeki durumunun değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda birinci boyut **“Paydaşların sanatsal denetim hakkındaki düşüncelerinin durumu”** olarak belirlenmiş olup aşağıda katılımcıların görüşlerine göre yorumları tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1 : Paydaşların sanatsal denetim hakkındaki düşüncelerinin durumu

Temalar	Okul Yöneticisi		Öğretmen	
	Frekans(n)	Yüzde (%)	Frekans(n)	Yüzde (%)
Denetimlerin Klasik Denetim olarak Yapılması	-	-	5	% 63
Gelecekte eğitim ve öğretimde sanatsal denetim yapılırken denetmen öğretmenin dersini değerlendirirken derse bir kez gitmemeli	-	-	3	% 38
Sanatsal denetim öğretimi sanat olarak görür ve denetmenler öğretmenleri eleştirme değil ona danışmanlık yapmaya çalışması	1	% 100	4	% 50

Sanatsal denetim, denetim çeşitlerinin içerisinde bana göre en başarılı denetim olması	-	-	2	% 25
Sanatsal denetim çağdaş bir denetim şekli olması	1	% 100	7	% 88
Sanatsal denetim diğer tüm denetim modellerinin yanında en esnek ve motivasyonu artırmaya en çok teşvik eden model olması	1	% 100	6	% 75

Birinci boyut “**Paydaşların sanatsal denetim hakkındaki düşüncelerinin durumu**” olarak belirlenmiş olup aşağıda katılımcıların görüşlerine yer verilmiştir.

Ö(1) “Okullarımızda denetmenler genelde denetimi daha çok klasik denetim olarak yaparlar. Burda ast üst ilişkisi vardır. Öğretmeni bu denetim tedirgin eder, onun moral ve motivasyonunu bozar. Sanatsal denetim günümüzde uygulanması gereken başarılı bir denetim şeklidir diye düşünüyorum. Öğretmene olumlu eleştiri yapan bu yüzden öğretmeni geliştiren bir denetimdir. Ama maalesef pek uygulanmıyor.”

Ö(2) “Sanatsal denetim klasik denetimden çok daha insancıl bir denetimdir. Öğretmeni denetlerken öğretmene yardımcı olabilmek, eğitimi daha kaliteli yapmak için uğraşırlar. Öğretmenin gururunu kırmadan eksik yönlerini değil güçlü yönlerini vurgulamaya çalışır denetmen. Bizde uygulanan klasik denetimdir. Denetmen öğretmeni izlerken eksik yönlerini bulmaya çalışır.”

Ö(3) “Sanatsal denetim öğretimi sanat olarak görür ve denetmenler öğretmenleri eleştirme değil ona danışmanlık yapmaya çalışır. Denetmenler naziktir, öğretmeni kırmamaya çalışır. Öğretmen olarak bu denetim şeklini tercih ediyorum. Bizde uygulanan klasik denetimdir ve denetmen öğretmene katı davranır.”

Ö(4) “Sanatsal denetim, denetim çeşitlerinin içerisinde bana göre en başarılı denetimdir. Denetmenin ast üst ilişkisi yerine daha dostça davranması bu denetimi

daha etkili yapmıştır. Klasik denetim öğretmeni eleştiren, ders verme isteğini yok eden katı bir denetim şeklidir.”

Ö(5) “Sanatsal denetim çağdaş bir denetim şeklidir. Maalesef bizde hala klasik denetim yapılıyor. Sanatsal denetimde denetmen daha çok yol göstericidir.”

Ö(6) “Sanatsal denetim diğer tüm denetim modellerinin yanında en esnek olduğunu düşündüğüm ve motivasyonu artırmaya en çok teşvik eden modeldir. Uygulanma alanının zaman içinde artacağını umuyorum.”

Ö(7) “Sanatsal denetim okullarda uygulanması gereken bir denetim şeklidir. Bu yönetim şekli öğretmenler daha iyi anlaşılabilir ayrıntılı analizler ve yapılan değerlendirmeler ile eğitim uygulamaları geliştirilip iyileştirilebilirler. Katı kurallar ve kontrol odaklı denetim eğitim odağı dışında öğretmenlere odaklanmaktadır fakat okullarda asıl amaç öğrencilere odaklanmak ve daha iyi bir eğitim anlayışı oluşturmaktır. Bu nedenle sanatsal denetim yaklaşımının eğitimde çok büyük öneme sahip olduğunu düşünüyorum.

Ö(8) “Sanatsal denetim bence okullarda uygulanması gereken bir denetim şeklidir. Katı kurallar dışında öğretmenleri anlamaya yönelik nezaket çerçevesinde yapılan denetimin daha etkili olduğunu düşünmekteyim.”

M(9) “Sanatsal Denetim alışık olduğumuz Klasik Denetimden farklı olarak öğrencinin kendini daha iyi ifade edebildiği, daha yenilikçi bir yöntemdir.”

Birinci boyut **“Paydaşların sanatsal denetim hakkındaki düşüncelerinin durumu”** olarak belirlenmiş olup katılımcıların görüşlerine göre aşağıda belirtilen yorumlar söylenebilir.

Okullarımızda denetmenler genelde denetimi daha çok klasik denetim olarak yaptıkları ve bu nedenle ast üst ilişkisi olduğu anlaşılmaktadır. Öğretmeni bu denetim şekli doğal olarak tedirgin eder, onun moral ve motivasyonu olumsuz yönde etkilediği söylenebilir. Ancak sanatsal denetim günümüzde uygulanması gereken başarılı bir denetim şekli olduğu ve öğretmene olumlu eleştiri yapılması nedeniyle öğretmeni

geliştiren bir denetim şekli olduğu anlaşılmaktadır. Ancak günümüzde sanatsal denetimin yeteri kadar uygulanmadığı anlaşılmakta olup, sanatsal denetimin artırılmasının uygun olacağı söylenebilir. Sanatsal denetim klasik denetimden çok daha insancıl bir denetim olduğu anlaşılmaktadır. Sanatsal denetimde öğretmeni denetlerken öğretmene yardımcı olabilmek, öğretmenin gururunu kırmadan eksik yönlerini değil güçlü yönlerini vurgulamayı sağladığı söylenebilir.

Sanatsal denetim öğretimi sanat olarak görür ve denetmenler öğretmenleri eleştirme değil ona danışmanlık yapmaya çalıştığı anlaşılmaktadır. Sanatsal denetim, denetim çeşitlerinin içerisinde daha başarılı bir denetim olduğu söylenebilir. Denetmenin ast üst ilişkisi yerine daha dostça davranması sonucunda bu denetimi daha etkili yaptığı söylenebilir. Sanatsal denetim çağdaş bir denetim şekli olduğu katılımcı görüşlerinden anlaşılmaktadır. Sanatsal denetimde denetmen daha çok yol gösterici olduğu söylenebilir. Sanatsal denetim diğer tüm denetim modellerinin yanında en esnek olduğunu ve motivasyonu artırmaya en çok teşvik eden model olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Sanatsal denetim okullarda daha fazla uygulanması gereken bir denetim şekli olduğu söylenebilir. Bu yönetim şekli öğretmenler daha iyi anlaşılabilir, ayrıntılı analizler ve yapılan değerlendirmeler ile eğitim uygulamaları geliştirilip iyileştirilebilirler. Katı kurallar ve kontrol odaklı denetim eğitim odağı dışında öğretmenlere odaklanmaktadır fakat okullarda asıl amaç öğrencilere odaklanmak ve daha iyi bir eğitim anlayışı oluşturmaktır. Bu nedenle sanatsal denetim yaklaşımının eğitimde çok büyük öneme sahip olduğunu anlaşılmaktadır. Sanatsal denetim katı kurallar dışında öğretmenleri anlamaya yönelik nezaket çerçevesinde yapıldığından denetimin daha etkili olduğu anlaşılmaktadır.

Katılımcıların görüşlerine göre bu veriler kapsamında sanatsal denetim klasik denetimden farklı olarak öğrencinin kendini daha iyi ifade edebildiği, daha yenilikçi bir denetim yöntemi olduğu söylenebilir.

İkinci Boyut : Paydaşlara göre eğitim ve öğretimde sanatsal denetimin nasıl olduğu :

İkinci boyut “Paydaşlara göre eğitim ve öğretimde sanatsal denetimin nasıl olduğu” olarak belirlenmiş olup aşağıda katılımcıların görüşlerine göre yorumları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2 :Paydaşlara göre eğitim ve öğretimde sanatsal denetimin nasıl olduğu

Temalar	Okul Yöneticisi		Öğretmen	
	Frekans(n)	Yüzde (%)	Frekans(n)	Yüzde (%)
Eğitim ve öğretimde yapılan sanatsal denetim eğitimde kaliteyi sağlayan, öğretmenin bireysel yaratıcılığını ortaya koymasına fırsat tanıyan bir denetim çeşidi olması	1	% 100	3	% 38
Sanatsal denetimde öğretmenlerin daha sağlıklı olarak değerlendirilmesi	-	-	2	% 25
Sanatsal denetim öğretmenin gelişmesine yardımcı olan öğretmene yol gösteren bir denetim olması	1	% 100	5	% 63
Öğretmenin bireysel özelliklerine göre analiz edilmesi, eğitimi sanat olarak görmesi, kullandığı dile dikkat etmesi	1	% 100	4	% 50
Sanatsal denetimin, önceden belirlenmiş standartların olmaması, her öğretmenin sınıfın koşullarına veya öğrenci profiline göre dersi daha yaratıcı ve duruma uygun olarak değiştirebileceğine saygı gösteren bir denetim şekli olması	-	-	3	% 38
Öğretmenlere kendilerine özel olan becerileri geliştirmesine olanak sağlayarak eğitimi daha etkin kılması	1	% 100	2	% 25
Eğitim ve öğretimde sanatsal denetim, öğretmenlere kendilerine özel olan becerileri	1	% 100	7	% 88

geliştirmelerine sağlaması	olanak				
-------------------------------	--------	--	--	--	--

İkinci boyut “**Paydaşlara göre eğitim ve öğretimde sanatsal denetimin nasıl olduğu**” olarak belirlenmiş olup aşağıda katılımcıların görüşlerine yer verilmiştir.

Ö(1) “ Eğitim ve öğretimde yapılan sanatsal denetim eğitimde kaliteyi sağlayan, öğretmenin bireysel yaratıcılığını ortaya koymasına fırsat tanıyan bir denetim çeşididir. Öğretmenin eksik yanlarına odaklanmak yerine güçlü yanları vurgulanır. Öğretmenin yaratıcılığına fırsat tanır.”

Ö(2) “ Eğitim ve öğretimde sanatsal denetim değil daha çok klasik denetim yapılıyor ya da hiç denetim yapılmıyor. Klasik denetimde öğretmen sadece eleştiriliyor, söz hakkı verilmiyor. Sanatsal denetimin eğitim ve öğretime katkısı önemlidir. Denetmen öğretmenin gelişmesi ve daha iyi eğitim öğretim yapması için uğraşır.”

Ö(3) “Sanatsal denetim eğitim ve öğretimde başarıyla uygulanan bir denetim şeklidir diye düşünüyorum. Klasik denetim artık yapılmamalı. Çünkü öğretmeni eleştiren, gelişmesine yardımcı olmayan bir denetimdir. Sanatsal denetim ise öğretmenlerin daha sağlıklı değerlendirilmesidir. “

Ö(4) “Eğitim ve öğretimde sanatsal denetim başarılı bir denetimdir. Klasik denetim öğretmeni strese sokan ve pek de yararlı olmayan bir denetimdir. Sanatsal denetim öğretmenin gelişmesine yardımcı olan öğretmene yol gösteren bir denetimdir.”

Ö(5) “Şu anda eğitim ve öğretimde uygulanan daha çok katı klasik denetimdir, sanatsal denetim değildir. Bana göre sanatsal denetim uygulanırsa eğitim ve öğretim daha başarılı olacaktır. Öğretmenin bireysel özelliklerine göre analiz eden, eğitimi sanat olarak gören, kullandığı dile dikkat eden, öğretmeni üzmemek için uğraşmayan insancıl bir denetim şekli olduğu için eğitim ve öğretime olumlu olarak yansıtacaktır.”

Ö(6) “Sanatsal denetimin, önceden belirlenmiş standartların olmaması, her öğretmenin sınıfın koşullarına veya öğrenci profiline göre dersi daha yaratıcı ve duruma uygun olarak değiştirebileceğine saygı gösteren bir denetim olduğunu

düşünmekteyim. Hem öğretmenin performansının gelişmesinde hem de kendini sınıfta en yaratıcı olduğu şekilde ortaya koymasına olanak sağladığına inanıyorum. “

Ö(7) “Eğitim ve öğretimde sanatsal denetim, eğitimde yeni bir bakış açısı getirebilir. Günümüz şartlarında her alanda yeni gelişmeler yaşanmaktadır ve eğitim de bu alanlardan biridir. Çağdaş eğitim anlayışı altında, sanatsal denetim eğitim – öğretim etkinliklerinin geliştirilmesinde katkı sağlayabilir. Öğretmenlere kendilerine özel olan becerileri geliştirmesine olanak sağlayarak eğitimi daha etkin kılar.”

Ö(8) “Eğitim ve öğretimde sanatsal denetim, öğretmenlere kendilerine özel olan becerileri geliştirmelerine olanak sağlayan ve böylece, eğitimi daha etkili kılan bir denetim şeklidir.”

M(9) “Eğitim ve öğretimde öğrenciyi sadece verdiği cevaplarla ve davranışlarla değerlendirmemek, bunların temelindeki nedenlere de odaklanmaktır. Çok yönlü olarak değerlendirebilmektir.”

İkinci boyut **“Paydaşlara göre eğitim ve öğretimde sanatsal denetimin nasıl olduğu”** olarak belirlenmiş olup katılımcıların görüşlerine göre aşağıda belirtilen yorumlar söylenebilir.

Eğitim ve öğretimde yapılan sanatsal denetim eğitimde kaliteyi sağlayan, öğretmenin bireysel yaratıcılığını ortaya koymasına fırsat tanıyan bir denetim çeşidi olduğu ve öğretmenin eksik yanlarına odaklanmak yerine güçlü yanlarını ön plana çıkardığı, dolayısıyla öğretmenin yaratıcılığına fırsat tanıdığı katılımcı görüşlerinden yorumlanabilir. Eğitim ve öğretimde sanatsal denetim aracılığıyla öğretmenin gelişmesi ve daha iyi eğitim öğretim yapması için uğraş vermesine neden olduğu anlaşılmaktadır. Sanatsal denetim eğitim ve öğretimde başarıyla uygulanan bir denetim şekli olduğu ve sanatsal denetim ile öğretmenlerin daha sağlıklı olarak öğretmenlerin değerlendirildiği söylenebilir. Eğitim ve öğretimde sanatsal denetim öğretmenin gelişmesine yardımcı olan ve öğretmene yol gösteren bir denetim şekli olduğu katılımcı görüşlerinden anlaşılmaktadır.

Sanatsal denetim, öğretmenin bireysel özelliklerine göre analiz eden, eğitimi sanat olarak gören, kullandığı dile dikkat eden, öğretmeni üzmemek için uğraşmayan

insancıl bir denetim şekli olduğu için eğitim ve öğretime olumlu olarak yansıdığı katılımcı görüşlerinden alınan verilere göre yorumlanabilir. Sanatsal denetimde, önceden belirlenmiş standartların olmaması, her öğretmenin sınıfın koşullarına veya öğrenci profiline göre dersi daha yaratıcı ve duruma uygun olarak değiştirebileceğine saygı gösteren bir denetim olduğunu anlaşılmaktadır. Böylece hem öğretmenin performansının gelişmesinde hem de kendini sınıfta en yaratıcı olduğu şekilde ortaya koymasına olanak sağladığı söylenebilir.

Eğitim ve öğretimde sanatsal denetim, eğitimde yeni bir bakış açısı getirebilir. Günümüz şartlarında her alanda yeni gelişmeler yaşanmaktadır ve eğitim de bu alanlardan biridir. Çağdaş eğitim anlayışı altında, sanatsal denetim eğitim – öğretim etkinliklerinin geliştirilmesinde katkı sağlayabilir. Öğretmenlere kendilerine özel olan becerileri geliştirmesine olanak sağlayarak eğitimi daha etkin hale getirdiği katılımcı görüşlerine göre söylenebilir. Dolayısıyla eğitim ve öğretimde sanatsal denetim, öğretmenlere kendilerine özel olan becerileri geliştirmelerine olanak sağlayan ve böylece, eğitimi daha etkili kılan bir denetim şekli olduğu anlaşılmaktadır.

Sanatsal denetim sayesinde eğitim ve öğretimde öğrenciyi sadece verdiği cevaplarla ve davranışlarla değerlendirmemek, bunların temelindeki nedenlere de odaklanmak gerektiği ve çok yönlü olarak değerlendirebilmeye olanak sağladığı alınan katılımcı görüşlerine göre söylenebilir.

Üçüncü Boyut : Eğitim ve öğretimde sanatsal denetimin eğitimde öğrencilere etkisi ve yansıması :

Üçüncü boyut “Eğitim ve öğretimde sanatsal denetimin eğitimde öğrencilere etkisi ve yansıması” olarak belirlenmiş olup aşağıda katılımcıların görüşlerine göre yorumları Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3 :Eğitim ve öğretimde sanatsal denetimin eğitimde öğrencilere etkisi ve yansıması

Temalar	Okul Yöneticisi		Öğretmen	
	Frekans(n)	Yüzde (%)	Frekans(n)	Yüzde (%)
Öğretmenlerin denetimi sanatsal denetim olarak yapılırsa	1	% 100	2	% 25

öğretmen daha motive olması, dersini verirken daha yaratıcı ve rahat olması				
Öğretmen sanatsal denetimle denetlenirse sınıfta kendini geliştirme için daha istekli hale gelmesi sonucunda öğrencilere olumlu olarak yansması	-	-	3	% 38
Sanatsal denetim ile değerlendirilen öğretmen işine daha fazla odaklanır, kendisini daha iyi geliştirir ve bu da öğretmenin sınıfla olan etkileşimi ve iletişimi daha iyi olması nedeniyle eğitimde öğrencilere olumlu olarak yansması	1	% 100	4	% 50
Eğitim sanat olarak görülür ve öğrenci öğretmen ona göre değerlendirilir, dolayısıyla öğretmen ve öğrenci daha motive olmasının sağlanması	1	% 100	5	% 63
Sanatsal denetim öğrencilerin daha başarılı olmalarına olanak sağlaması	-	-	6	% 75
Öğretmenin öğretim sırasında amaca yönelik çalışmalar yapmasıyla öğretimi öğrencilerin ilgisini çekerek kendine özel yöntemler kullanması eğitim ve öğretimde olumlu geri dönüş oluşturması anlayışı öğrenci üzerinde yansması öğrencilerin başarıları ve eğitime bakış açılarının gelişmesini sağlaması	1	% 100	2	% 25
Öğretmen kendi becerisine yoğunlaştığında öğrencilerin	-	-	2	% 25

öğrenimi için daha yararlı bilgiler verebilmesini sağlaması				
Disiplinler arası yaklaşımların eğitim ve öğretimi desteklediği öğrencinin başarısını artırdığı, bu nedenle sanat ile bilimin birbirini desteklemesi de aynı şekilde başarıyı artırması	1	% 100	6	% 75

Üçüncü boyut “**Eğitim ve öğretimde sanatsal denetimin eğitimde öğrencilere etkisi ve yansması**” olarak belirlenmiş olup aşağıda katılımcıların görüşlerine yer verilmiştir.

Ö(1) “Öğretmenlerin denetimi sanatsal denetim olarak yapılırsa öğretmen daha motive olacak dersini verirken daha yaratıcı ve rahat olacak. Öğrenciler de daha kaliteli eğitim ve öğretim yapmış olacak. Klasik denetim buna fırsat vermiyor maalesef.”

Ö(2) “Öğretmen sanatsal denetimle denetlenirse sınıfta kendini geliştirme için daha istekli olur bu da öğrencilere olumlu olarak yansır. Öğretmen gergin olmazsa sınıfta güzel bir atmosfer oluşur. Bizde yapılan klasik denetim sınıftaki öğrencilerin denetim sırasında gergin olmalarına sınıfta doğal davranamamalarına bu da denetimi başarısız yapar.”

Ö(3) “Sanatsal denetim ile değerlendirilen öğretmen işine daha fazla odaklanır. Denetmenden aldığı değerlendirmeler ile kendisini daha iyi geliştirir ve bu da öğretmenin sınıfla olan etkileşimi ve iletişimi daha iyi olur. Eğitimde öğrencilere olumlu olarak yansır.”

Ö(4) “Sanatsal denetimin eğitimde öğrencilere etkisi olumlu olmuştur. Sınıfta denetmen sınıf performansını değerlendirirken farklılıklara odaklanır. Eğitim sanat olarak görülür ve öğrenci öğretmen ona göre değerlendirilir. Dolayısıyla öğretmen ve öğrenci daha motive olur. Dersini iyi anlatan öğretmenin de öğrencileri derste daha başarılı olur.”

Ö(5) “Sanatsal denetim öğrencilerin de farklı bireyler oluşunu dolayısıyla farklı karaktere sahip olduğunu kabul edip öğretmenin derse başlamadan önce yaptığı planın sınıfta değişebileceği gerçeğini normal karşılıyor. Eğitim sanattır diyor çok doğru bir düşünce. Öğretmen derse girdiğinde bireyselliğe önem veriyor. Denetmen de bunları doğal olarak kabul ediyor. Sanatsal denetim öğrencilerin daha başarılı olmalarına olanak sağlıyor diye düşünüyorum.”

Ö(6) “Eğer öğretmen sınıfta belli kurallara bağlı kalmaya çalışmazsa ve kendine kısıtlama getirmezse bu durum doğal olarak en çok öğrenciye yansiyacaktır. Sınıfta daha rahat olan öğrenciler hem dersi daha iyi anlayacak hem de sıkılmayacaklardır.”

Ö(7) “Eğitim ve öğretim alanında sanatsal yönetimin öğrenciler üzerinde olumlu etki olarak yansiyacağını düşünüyorum. Çünkü öğretmen kendi özel yönlerine odaklandığında kendi öğrencilerine öğrenimleri için daha doğru ve anlaşılır bilgiler verebilir, daha yararlı olabilir. Öğretmenler kendi eğitim yöntemleri üzerine odaklanabilir. Öğretmenin öğretim sırasında amaca yönelik çalışmalar yapmasıyla öğretimi öğrencilerin ilgisini çekerek kendine özel yöntemler kullanması eğitim ve öğretimde olumlu geri dönüş oluşturacaktır. Bu anlayışın öğrenci üzerinde yansımaları öğrencilerin başarıları ve eğitime bakış açılarının gelişmesi üzerinde olabilir.”

Ö(8) “Eğitim ve öğretimde sanatsal denetimin eğitimde öğrencilere olan etkisinin iyi yönde olabileceğini düşünüyorum. Sanatsal denetim uygulanan okullarda öğretmenlerin özel yönleri üzerine odaklandığı zaman, öğretmenler kendi becerilerini daha çok geliştirebilir ve bu şekilde daha etkili bir öğretim gerçekleştirebilir. Öğretmen kendi becerisine yoğunlaştığında öğrencilerin öğrenimi için daha yararlı bilgiler verebilir. Böylelikle, öğrenciler her öğretmenden farklı şekilde ve tarzda bir öğrenim gerçekleştireceği için, çok yönlü ve yaratıcı bir eğitim alabileceklerini düşünüyorum. “

M(9) “Disiplinler arası yaklaşımların eğitim ve öğretimi desteklediği öğrencinin başarısını artırdığı bilinmektedir. Bu nedenle Sanat ile bilimin birbirini desteklemesi de aynı şekilde başarıyı artıracaktır.”

Üçüncü boyut “**Eğitim ve öğretimde sanatsal denetimin eğitimde öğrencilere etkisi ve yansması**” olarak belirlenmiş olup katılımcıların görüşlerine göre aşağıda belirtilen yorumlar söylenebilir.

Öğretmenlerin denetimi sanatsal denetim olarak yapılırsa öğretmen daha motive olacağı, dersini verirken daha yaratıcı ve rahat olacağı ve öğrencilere de daha kaliteli eğitim ve öğretim yapabileceği alınan katılımcı görüşlerine göre söylenebilir. Öğretmen sanatsal denetimle denetlenirse sınıfta kendini geliştirme için daha istekli olacağı, bu da öğrencilere olumlu olarak yansıtacağı anlaşılmaktadır. Sanatsal denetim ile değerlendirilen öğretmenin işine daha fazla odaklandığı, denetmeden aldığı değerlendirmeler ile kendisini daha iyi geliştirdiği ve bunun da öğretmenin sınıfla olan etkileşimi ve iletişimi daha yüksek seviyeye çektiği dolayısıyla eğitimde öğrencilere olumlu olarak yansıdığı katılımcı görüşlerinden alınan verilere göre yorumlanabilir.

Sanatsal denetimin eğitimde öğrencilere etkisi olumlu olduğu sınıfta denetmen sınıf performansını değerlendirirken farklılıklara odaklandığı, eğitimi sanat olarak gördüğü ve öğrenciler öğretmeni ona göre değerlendirdiği katılımcı görüşlerinden anlaşılmaktadır. Dolayısıyla öğretmen ve öğrenci daha iyi motive olduğu ve dersini iyi anlatan öğretmenin de öğrencileri derste daha başarılı olduğu katılımcı görüşlerine göre söylenebilir. Sanatsal denetim öğrencilerin de farklı bireyler oluşunu dolayısıyla her bir öğrencinin farklı karaktere sahip olduğunu kabul edip öğretmenin derse başlamadan önce yaptığı planın sınıfta değişebileceği gerçeğini normal karşıladığı anlaşılmaktadır. Eğitimin sanat olduğu, öğretmen derse girdiğinde bireyselliğe önem verdiği, denetmen de bunları doğal olarak kabul etmesinden dolayı sanatsal denetim öğrencilerin daha başarılı olmalarına olanak sağladığı söylenebilir.

Öğretmenlerin sınıfta belli kurallara bağlı kalmadan çalışması ve öğretmenin kendini kısıtlamaması halinde bu durumun doğal olarak en çok öğrenciye yansıtacağı katılımcı görüşlerinden anlaşılmaktadır. Sınıfta daha rahat olan öğrenciler hem derisi daha iyi anlayacak hem de sıkılmayacası sağlanabilecektir. Öğretmen kendi özel yönlerine odaklandığında kendi öğrencilerine öğrenimleri için daha doğru ve anlaşılır bilgiler verebildiği, daha yararlı olabildiği anlaşılmaktadır. Sanatsal denetim aracılığıyla öğretmenler kendi eğitim yöntemleri üzerine daha iyi odaklanabildiği, öğretmenin öğretim sırasında amaca yönelik çalışmalar yapmasıyla öğretimi öğrencilerin ilgisini çekerek kendine özel yöntemler kullanması eğitim ve öğretimde

olumlu geri dönüş oluşturduğu alınan katılımcı görüşlerinden yorumlanabilir. Dolayısıyla bu anlayışın öğrenci üzerinde yansımaları öğrencilerin başarıları ve eğitime bakış açılarının gelişmesi üzerinde daha olumlu sonuçlar verdiği söylenebilir.

Eğitim ve öğretimde sanatsal denetim uygulanan okullarda öğretmenlerin özel yönleri üzerine odaklanıldığı zaman, öğretmenler kendi becerilerini daha çok geliştirebilir ve bu şekilde daha etkili bir öğretim gerçekleştirebilirler. Öğretmen kendi becerisine yoğunlaştığında öğrencilerin öğrenimi için daha yararlı bilgiler verebildikleri anlaşılmaktadır. Böylelikle, öğrenciler her öğretmenden farklı şekilde ve tarzda bir öğrenim gerçekleştireceği için, çok yönlü ve yaratıcı bir eğitim alabilecekleri anlaşılmaktadır.

Disiplinler arası yaklaşımların eğitim ve öğretimi desteklediği öğrencinin başarısını artırması nedeniyle sanat ile bilimin birbirini desteklemesi de aynı şekilde başarıyı artıracakları alınan katılımcı görüşlerinden söylenebilir.

Dördüncü Boyut: Gelecekte eğitim ve öğretimde sanatsal denetim nasıl olması gerektiği:

Dördüncü boyut “Gelecekte eğitim ve öğretimde sanatsal denetim nasıl olması gerektiği” olarak belirlenmiş olup aşağıda katılımcıların görüşlerine göre yorumları Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4: Eğitim ve öğretimde sanatsal denetimin eğitimde öğrencilere etkisi ve yansımaları

Temalar	Okul Yöneticisi		Öğretmen	
	Frekans(n)	Yüzde (%)	Frekans(n)	Yüzde (%)
Gelecekte eğitim ve öğretimde klasik denetim yerine sanatsal denetim yapılmalı	1	% 100	7	% 88
Öğretmenlerin bireysel farklılıkları göz önünde bulundurulması, öğretmenlere ihtiyaçları doğrultusunda yardımcı olunulması.	-	-	3	% 38
Sanatsal denetim yapan denetmen öğretmeni dinlemeli	1	% 100	4	% 50

ihtiyacını belirlemeli her öğretmen farklı olduğunu düşünerek farklı teknikler, örnekler göstermeli, onları cesaretlendirmeli, motive etmeli				
Sanatsal denetim yapan denetmen öğretmeni dinlemeli ihtiyacını belirlemeli her öğretmen farklı olduğunu düşünerek farklı teknikler, örnekler göstermeli, onları cesaretlendirmeli, motive edilmeli	1	% 100	5	% 63
Gelecekte sanatsal denetimin daha fazla uygulamaya konulacağını ve bu sayede eğitimsel yaşam kalitesinin artacağına	-	-	6	% 75
Gelecekte geleneksel katı denetim tarzlarından uzaklaşarak, çağdaş eğitim anlayışına uygun belirli kontroller altında öğretmenlere karşı anlayışlı sanatsal denetimin gelmesi,	-	-	7	% 88
Eğitim sistemimize daha çok katılmalı ve öğretmenlerin bu konuda bilgilendirilip bilinçlendirilmesi	1	% 100	6	% 75

Dördüncü boyut “**Gelecekte eğitim ve öğretimde sanatsal denetim nasıl olması gerektiği**” olarak belirlenmiş olup aşağıda katılımcıların görüşlerine yer verilmiştir.

Ö(1) “Gelecekte eğitim ve öğretimde klasik denetim yerine sanatsal denetim yapılmalıdır. Öğretmenin eksik yanlarına odaklanmak yerine, güçlü yanlarını vurgulayan, öğretmenlerle güven esaslı dostça bir ilişki kuran denetmenler ,

öğretmeni kendine özgü yeteneklerini kullanması konusunda yardım etmelidirler. Denetim tekrarlanmalı ve öğretmenin karakteri de dikkate alınarak denetim yapılmalıdır.”

Ö(2) “Gelecekte eğitim ve öğretimde sanatsal denetim yapılırken denetmen öğretmenin dersini değerlendirirken derse bir kez gitmemeli. Şimdi uygulanan öğretmen ya hiç denetlenmiyor ya da sadece bir kez denetleniyor. Tekrarlar olmalı. Özellikle yeni başlayan öğretmenlerin yardıma ihtiyaçları vardır. Sınıf yönetimi, öğrenciye yaklaşımı, öğrencinin performansını değerlendirme gibi konularda yönlendirilmeye ihtiyaçları vardır. Denetmenler öğretmenle aynı branşta olursa değerlendirme daha yararlı olur. Denetmen öğretmenin eksik yönlerini geliştirebilmesi için öğretmenin de düşüncelerini dinleyerek birlikte hareket etmelidir.

Ö(3) “Gelecekte sanatsal denetim, eğitimi sanat olarak gördüğü için öğretmenin yaratıcılığını, farklılığını desteklemeli, öğretmen denetimi tekrarlarla bir süreç içerisinde yapılmalı. Öğretmenlerin bireysel farklılıkları göz önünde bulundurulmalı. Öğretmenlere ihtiyaçları doğrultusunda yardımcı olmalı. Denetmen her zaman öğretmene danışmanlık yapmalı , ona olumsuz eleştiri değil yapıcı eleştiri yapılmalıdır. Denetmen öğretmenle aynı branşta olmalıdır.

Ö(4) “Gelecekte okullarımızda uygulanan hiyerarşik klasik denetimden vazgeçilmeli ve sanatsal denetimin uygulanması gereklidir. Sanatsal denetim yapan denetmen öğretmeni dinlemeli ihtiyacını belirlemeli her öğretmenin farklı olduğunu düşünerek farklı teknikler, örnekler göstermeli, onları cesaretlendirmeli, motive etmelidir. Denetmen ayrıca öğretmenle aynı uzmanlıkta olup tecrübeli biri olmalı.”

Ö(5) “Gelecekte sanatsal denetimi yapan kişi mutlaka öğretmenle aynı uzmanlığa sahip olmalı ve çok tecrübeli olmalı. Öğretmeni analiz ederken bireysel farklılıklarını da unutmamalı, öğretmenlerle konuşup eğitim ve öğretimin nasıl olması gerektiğine birlikte karar vermeli. Bunları yapabilmek için de sınıfta birçok kez gözlem yapmalı ve özellikle mesleğe yeni başlayan öğretmenlere ki bunların yardıma daha çok ihtiyaçları var onlarla dostça mesleği sevdirmek için uğraşmalı.”

Ö(6) “Gelecekte sanatsal denetimin daha fazla uygulamaya konulacağını ve bu sayede eğitimsel yaşam kalitesinin artacağına inanıyorum.”

Ö(7) “Gelecekte sanatsal yönetim anlayışı daha da gelişecektir. Katı ve rutin kontrol içeren geleneksel denetim şekilleri, öğretmenlerin motivasyonunu düşürmektedir. Bunu yanı sıra öğretmenlerin özel becerilerini ortaya çıkarmalarını engellemektedir. Bu yüzden, eğitim ve öğretimde daha yüzeysel geçmemesi adına, gelecekte geleneksel katı denetim tarzlarından uzaklaşarak, çağatış eğitim anlayışına uygun belirli kontroller altında öğretmenlere karşı anlayışlı sanatsal denetim gelmelidir.”

Ö(8) “Gelecekte eğitim ve öğretimde sanatsal denetim daha çok uygulanmalıdır. Katı ve rutin kontrol içeren geleneksel denetim şekilleri, öğretmenlerin motivasyonunu düşürürken bir yandan da özel becerilerini ortaya çıkarmalarını engelliyor. Bu yüzden, eğitim ve öğretimde daha yüzeysel ve etkisiz geçmemesi adına, gelecekte geleneksel katı denetim tarzlarından uzaklaşarak, öğretmenlere karşı daha anlayışlı kontrolün var olduğu sanatsal denetim gelmelidir.”

M(9) “Eğitim sistemimize daha çok katılmalı ve öğretmenlerin bu konuda bilgilendirilip bilinçlendirilmesi gerekmektedir.”

Dördüncü boyut “**Gelecekte eğitim ve öğretimde sanatsal denetim nasıl olması gerektiği**” olarak belirlenmiş olup katılımcıların görüşlerine göre aşağıda belirtilen yorumlar söylenebilir.

Gelecekte eğitim ve öğretimde klasik denetim yerine sanatsal denetim yapılması gerektiği, öğretmenin eksik yanlarına odaklanmak yerine, güçlü yanlarını vurgulayan, denetmenlerin öğretmenlerle güven esaslı dostça bir ilişki kurması gerektiği, öğretmeni kendine özgü yeteneklerini kullanması konusunda yardım etmeleri gerektiği alınan katılımcı görüşlerine göre söylenebilir. Sanatsal denetim kapsamında denetimler tekrarlanmalı ve öğretmenin karakteri de dikkate alınarak denetimlerin yapılmasına daha fazla özen gösterilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Gelecekte eğitim ve öğretimde sanatsal denetim yapılırken denetmen

öğretmenin özellikle yeni başlayan öğretmenlerin daha fazla yardıma ihtiyaçları olduğunu, sınıf yönetimi, öğrenciye yaklaşımı, öğrencinin performansını değerlendirme gibi konularda yönlendirilmeye ihtiyaçları olduğu ve bu durumun ise ancak sanatsal denetim yöntemleri ile giderilebileceği alınan görüşlerden anlaşılmaktadır. Denetmenlerin öğretmenlerle aynı branşta olması halinde yapılacak olan değerlendirmelerin daha yararlı olacağı anlaşılmaktadır. Denetmenlerin öğretmenlerin eksik yönlerini geliştirebilmesi için öğretmenin de düşüncelerini dinleyerek birlikte hareket etmeleri gerektiği alınan katılımcı görüşlerinden söylenebilir.

Gelecekte sanatsal denetim, eğitimi sanat olarak gördüğü için öğretmenin yaratıcılığını, farklılığını desteklemesi gerektiği, öğretmen denetimi tekrarlarla bir süreç içerisinde yapılmasının daha yararlı olacağı anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin bireysel farklılıkları göz önünde bulundurulması gerektiği, öğretmenlere ihtiyaçları doğrultusunda yardımcı olunması, denetmenlerin her zaman öğretmene danışmanlık yapması, öğretmene olumsuz eleştiri değil yapıcı eleştiri yapmalarının daha yararlı olacağı alınan katılımcı görüşlerine göre düşünülebilir. Gelecekte okullarımızda uygulanan hiyerarşik klasik denetimden vazgeçilmesi ve sanatsal denetimin uygulanmasının çok daha yararlı ve gerekli olduğu anlaşılmaktadır. Sanatsal denetim yapan denetmenler öğretmeni dinlemeli, ihtiyacını belirlemeli, her öğretmenin farklı olduğunu düşünerek farklı teknikler, örnekler göstermeleri, onları cesaretlendirmeli ve motive etmelerinin gerektiği alınan katılımcı görüşlerinden söylenebilir.

Gelecekte sanatsal denetimi yapan denetmen mutlaka öğretmenle aynı uzmanlığa sahip olmalı ve çok tecrübeli olması gerektiği anlaşılmaktadır. Denetmenler öğretmeni analiz ederken bireysel farklılıkları unutmaması, öğretmenlerle konuşup eğitim ve öğretimin nasıl olması gerektiğine birlikte karar vermesi konusunda ciddiyetle durulması gerektiği söylenebilir. Denetmenlerin bunları yapabilmeleri için de sınıflarda birçok kez gözlem yapmaları ve özellikle mesleğe yeni başlayan öğretmenlere dostça mesleği sevdirmek için uğraşmaları gerektiği anlaşılmaktadır. Gelecekte sanatsal yönetim anlayışı ile geleneksel katı denetim tarzlarından uzaklaşarak, çağdaş eğitim anlayışına uygun belirli kontroller altında öğretmenlere karşı anlayışlı sanatsal denetimin daha yaygın olarak kullanılması gerektiği alınan katılımcı görüşlerinden anlaşılmaktadır.

Gelecekte eğitim ve öğretimde sanatsal denetim daha çok uygulanması gerektiği, öğretmenlerin özel becerilerini ortaya çıkarılmasının büyük önem arz ettiği, eğitim ve

öğretiminin daha yüzeysel ve etkisiz geçmemesi adına, gelecekte geleneksel katkı denetim tarzlarından uzaklaşarak, öğretmenlere karşı daha anlayışlı, kontrolün var olduğu sanatsal denetimin daha yaygın olarak ön plana çıkarılarak kullanılmasının çok daha yararlı olacağı alınan katılımcı görüşlerinden anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sanatsal denetimin eğitim sistemimize daha çok katılması gerektiği ve öğretmenlerin bu konuda bilgilendirilip bilinçlendirilmesinin gerektiği alınan katılımcı görüşlerine göre yorumlanabilir.

BÖLÜM V

Tartışma

Okullarımızda denetmenler genelde denetimi daha çok klasik denetim olarak yaptıkları ve bu nedenle ast üst ilişkisi olduğu anlaşılmaktadır. Öğretmeni bu denetim şekli doğal olarak tedirgin eder, onun moral ve motivasyonu olumsuz yönde etkilediği söylenebilir. Ancak sanatsal denetim günümüzde uygulanması gereken başarılı bir denetim şekli olduğu ve öğretmene olumlu eleştiri yapılması nedeniyle öğretmeni geliştiren bir denetim şekli olduğu anlaşılmaktadır (Yılmaz, 2004; Seçkin, 1998). Sanatsal denetim klasik denetimden çok daha insancıl bir denetim olduğu anlaşılmaktadır. Sanatsal denetimde öğretmeni denetlerken öğretmene yardımcı olabilmek, öğretmenin gururunu kırmadan eksik yönlerini değil güçlü yönlerini vurgulamayı sağladığı söylenebilir (Eisner, 1982). Sanatsal denetim öğretimi sanat olarak görür ve denetmenler öğretmenleri eleştirme değil ona danışmanlık yapmaya çalıştığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle “Denetim” kavramı yerine “Danışmanlık ilişkileri” ifadesi daha uygun olur (Aydın, 2015 s.28). Sanatsal denetim, denetim çeşitlerinin içerisinde klasik denetimden daha başarılı bir denetim olduğu söylenebilir. Sanatsal denetimde denetmen daha çok yol gösterici olduğu söylenebilir. Sanatsal denetim diğer tüm denetim modellerinin yanında en esnek olduğunu ve motivasyonu artırmaya en çok teşvik eden model olduğu şeklinde yorumlanabilir (Sidhu ve Fook, 2010).

Sanatsal denetim okullarda daha fazla uygulanması gereken bir denetim şekli olduğu söylenebilir. Bu yönetim şekli öğretmenler daha iyi anlaşılabilir, ayrıntılı analizler ve yapılan değerlendirmeler ile eğitim uygulamaları geliştirilip iyileştirilebilirler (Uğurlu, 2013). Katılımcıların görüşlerine göre bu veriler kapsamında sanatsal denetim klasik denetimden farklı olarak öğrencinin kendini daha iyi ifade edebildiği, daha yenilikçi bir denetim yöntemi olduğu söylenebilir.

Eğitim ve öğretimde yapılan sanatsal denetim eğitimde kaliteyi sağlayan, öğretmenin bireysel yaratıcılığını ortaya koymasına fırsat tanıyan bir denetim çeşidi olduğu ve öğretmenin eksik yanlarına odaklanmak yerine güçlü yanlarını ön plana çıkardığı, dolayısıyla öğretmenin yaratıcılığına fırsat tanıdığı bir denetim şeklidir (Yılmaz, 2004). Sanatsal denetim eğitim ve öğretimde başarıyla uygulanan bir denetim

şekli olduğu ve sanatsal denetim ile öğretmenlerin daha sağlıklı olarak öğretmenler değerlendirilmektedir (Eisner, 1982)

Eğitim ve öğretimde sanatsal denetim, eğitimde yeni bir bakış açısı getirebilir. Günümüz şartlarında her alanda yeni gelişmeler yaşanmaktadır ve eğitim de bu alanlardan biridir. Çağdaş eğitim anlayışı altında, sanatsal denetim eğitim – öğretim etkinliklerinin geliştirilmesinde sanatsal denetim önemli bir katkı sağlamaktadır (Eisner, 1982) Sanatsal denetim sayesinde eğitim ve öğretimde öğrenciyi sadece verdiği cevaplarla ve davranışlarla değerlendirmemek, bunların temelindeki nedenlere odaklanmak gerektiği ve çok yönlü olarak değerlendirebilmeye olanak sağlayan sanatsal denetime daha fazla ağırlık verilmelidir (Uğurlu, 2013).

Öğretmenlerin denetimi sanatsal denetim olarak yapılırsa öğretmen daha motive olacağı, dersini verirken daha yaratıcı ve rahat olacağı ve öğrencilere de daha kaliteli eğitim ve öğretim yapabilmesine imkan sağlamaktadır (Sidhu ve Fook, 2010). Sanatsal denetim ile değerlendirilen öğretmenin işine daha fazla odaklandığı, denetmenden aldığı değerlendirmeler ile kendisini daha iyi geliştirdiği ve bunun da öğretmenin sınıfla olan etkileşimi ve iletişimi daha yüksek seviyeye çektiği dolayısıyla eğitimde öğrencilere olumlu olarak yansıdığı anlaşılmaktadır (Ovando, 2001).

Sanatsal denetimin eğitimde öğrencilere etkisi olumlu olduğu sınıfta denetmen sınıf performansını değerlendirirken farklılıklara odaklandığı, eğitimi sanat olarak gördüğü ve öğrenci ile öğretmeni ona göre değerlendirdiği anlaşılmaktadır (Eisner, 1982). Sanatsal denetim aracılığıyla öğretmenler kendi eğitim yöntemleri üzerine daha iyi odaklanabildiği, öğretmenin öğretim sırasında amaca yönelik çalışmalar yapmasıyla öğretimi öğrencilerin ilgisini çekerek kendine özel yöntemler kullanması eğitim ve öğretimde olumlu geri dönüş oluşturduğu anlaşılmaktadır. Disiplinler arası yaklaşımların eğitim ve öğretimi desteklediği öğrencinin başarısını artırması nedeniyle sanat ile bilimin birbirini desteklemesi de aynı şekilde başarıyı artıracakı söylenebilir (Eskicumalı, 2002).

Gelecekte eğitim ve öğretimde klasik denetim yerine sanatsal denetim yapılması gerektiği, öğretmenin eksik yanlarına odaklanmak yerine, güçlü yanlarını vurgulayan, denetmenlerin öğretmenlerle güven esaslı dostça bir ilişki kurması gerektiği söylenebilir (Yılmaz, 2004). Denetmenlerin öğretmenlerle aynı branşta olması halinde yapılacak olan değerlendirmelerin daha yararlı olacağı anlaşılmaktadır. Denetmenlerin öğretmenlerin eksik yönlerini geliştirebilmesi için öğretmenin de düşüncelerini dinleyerek birlikte hareket etmeleri gerektiği alınan

katılımcı görüşlerinden söylenebilir (Yılmaz, 2004). Gelecekte sanatsal denetimi yapan denetmen mutlaka öğretmenle aynı uzmanlığa sahip olmalı ve çok tecrübeli olması gerektiği anlaşılmaktadır. Gelecekte sanatsal yönetim anlayışı ile geleneksel katı denetim tarzlarından uzaklaşarak, çağdaş eğitim anlayışına uygun belirli kontroller altında öğretmenlere karşı anlayışlı sanatsal denetimin daha yaygın olarak kullanılması gerektiği anlaşılmaktadır (Carroll ve Tholstrop, 2001). Sanatsal denetimin eğitim sistemimize daha çok katılması gerektiği ve öğretmenlerin bu konuda bilgilendirilip bilinçlendirilmesinin gerektiği söylenebilir. Okullarda insan ilişkilerinin sanatsal yönü, okulların sosyal dokularını daha yaşanılabilir bir duruma getirebilir (Uğurlu, 2013).

BÖLÜM VI

Sonuç ve Öneriler

Bu bölümde araştırmanın amaç ve alt amaçları doğrultusunda ulaşılan sonuçlara ve bu sonuçlardan yola çıkarak geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

Sonuç

Bu çalışmada paydaşların görüşlerine göre geleceği şekillendirmede sanatsal denetimin durumunun değerlendirilmesini genel olarak amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda araştırmacı sanatsal denetimin geleceğin şekillenmesinde eğitimdeki kullanımı kapsamında aşağıda sunulan dört boyutta katılımcıların görüşleri irdelenmiştir.

Birinci boyut “Paydaşların sanatsal denetim hakkındaki düşüncelerinin durumu” olarak belirlenmiş olup katılımcıların görüşlerine göre aşağıda belirtilen sonuçlar söylenebilir.

Okullarımızda denetmenler genelde denetimi daha çok klasik denetim olarak yaptıkları ve bu nedenle ast üst ilişkisi olduğu anlaşılmaktadır. Öğretmeni bu denetim şekli doğal olarak tedirgin eder, onun moral ve motivasyonu olumsuz yönde etkilediği söylenebilir. Ancak sanatsal denetim günümüzde uygulanması gereken başarılı bir denetim şekli olduğu ve öğretmene olumlu eleştiri yapılması nedeniyle öğretmeni geliştiren bir denetim şekli olduğu anlaşılmaktadır. Ancak günümüzde sanatsal denetimin yeteri kadar uygulanmadığı anlaşılmakta olup, sanatsal denetimin artırılmasının uygun olacağı söylenebilir. Sanatsal denetim klasik denetimden çok daha insancıl bir denetim olduğu anlaşılmaktadır. Sanatsal denetimde öğretmeni denetlerken öğretmene yardımcı olabilmek, öğretmenin gururunu kırmadan eksik yönlerini değil güçlü yönlerini vurgulamayı sağladığı söylenebilir.

Sanatsal denetim öğretimi sanat olarak görür ve denetmenler öğretmenleri eleştirme değil ona danışmanlık yapmaya çalıştığı anlaşılmaktadır. Sanatsal denetim, denetim çeşitlerinin içerisinde daha başarılı bir denetim olduğu söylenebilir. Denetmenin ast üst ilişkisi yerine daha dostça davranması sonucunda bu denetimi daha etkili yaptığı söylenebilir. Sanatsal denetim çağdaş bir denetim şekli olduğu katılımcı görüşlerinden anlaşılmaktadır. Sanatsal denetimde denetmen

daha çok yol gösterici olduğu söylenebilir. Sanatsal denetim diğer tüm denetim modellerinin yanında en esnek olduğunu ve motivasyonu artırmaya en çok teşvik eden model olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Sanatsal denetim okullarda daha fazla uygulanması gereken bir denetim şekli olduğu söylenebilir. Bu yönetim şekli öğretmenler daha iyi anlaşılabilir, ayrıntılı analizler ve yapılan değerlendirmeler ile eğitim uygulamaları geliştirilip iyileştirilebilirler. Katı kurallar ve kontrol odaklı denetim eğitim odağı dışında öğretmenlere odaklanmaktadır fakat okullarda asıl amaç öğrencilere odaklanmak ve daha iyi bir eğitim anlayışı oluşturmaktır. Bu nedenle sanatsal denetim yaklaşımının eğitimde çok büyük öneme sahip olduğunu anlaşılmaktadır. Sanatsal denetim katı kurallar dışında öğretmenleri anlamaya yönelik nezaket çerçevesinde yapıldığından denetimin daha etkili olduğu anlaşılmaktadır.

Katılımcıların görüşlerine göre bu veriler kapsamında sanatsal denetim klasik denetimden farklı olarak öğrencinin kendini daha iyi ifade edebildiği, daha yenilikçi bir denetim yöntemi olduğu söylenebilir.

İkinci boyut “Paydaşlara göre eğitim ve öğretimde sanatsal denetimin nasıl olduğu” olarak belirlenmiş olup katılımcıların görüşlerine göre aşağıda belirtilen sonuçlar söylenebilir.

Eğitim ve öğretimde yapılan sanatsal denetim eğitimde kaliteyi sağlayan, öğretmenin bireysel yaratıcılığını ortaya koymasına fırsat tanıyan bir denetim çeşidi olduğu ve öğretmenin eksik yanlarına odaklanmak yerine güçlü yanlarını ön plana çıkardığı, dolayısıyla öğretmenin yaratıcılığına fırsat tanıdığı katılımcı görüşlerinden yorumlanabilir. Eğitim ve öğretimde sanatsal denetim aracılığıyla öğretmenin gelişmesi ve daha iyi eğitim öğretim yapması için uğraş vermesine neden olduğu anlaşılmaktadır. Sanatsal denetim eğitim ve öğretimde başarıyla uygulanan bir denetim şekli olduğu ve sanatsal denetim ile öğretmenlerin daha sağlıklı olarak öğretmenlerin değerlendiriligi söylenebilir. Eğitim ve öğretimde sanatsal denetim öğretmenin gelişmesine yardımcı olan ve öğretmene yol gösteren bir denetim şekli olduğu katılımcı görüşlerinden anlaşılmaktadır.

Sanatsal denetim, öğretmenin bireysel özelliklerine göre analiz eden, eğitimi sanat olarak gören, kullandığı dile dikkat eden, öğretmeni üzmemek için uğraşmayan insancıl bir denetim şekli olduğu için eğitim ve öğretime olumlu olarak yansıdığı katılımcı görüşlerinden alınan verilere göre yorumlanabilir. Sanatsal denetimde,

önceden belirlenmiş standartların olmaması, her öğretmenin sınıfın koşullarına veya öğrenci profiline göre dersi daha yaratıcı ve duruma uygun olarak değiştirebileceğine saygı gösteren bir denetim olduğunu anlaşılmaktadır. Böylece hem öğretmenin performansının gelişmesinde hem de kendini sınıfta en yaratıcı olduğu şekilde ortaya koymasına olanak sağladığı söylenebilir.

Eğitim ve öğretimde sanatsal denetim, eğitimde yeni bir bakış açısı getirebilir. Günümüz şartlarında her alanda yeni gelişmeler yaşanmaktadır ve eğitim de bu alanlardan biridir. Çağdaş eğitim anlayışı altında, sanatsal denetim eğitim – öğretim etkinliklerinin geliştirilmesinde katkı sağlayabilir. Öğretmenlere kendilerine özel olan becerileri geliştirmesine olanak sağlayarak eğitimi daha etkin hale getirdiği katılımcı görüşlerine göre söylenebilir. Dolayısıyla eğitim ve öğretimde sanatsal denetim, öğretmenlere kendilerine özel olan becerileri geliştirmelerine olanak sağlayan ve böylece, eğitimi daha etkili kılan bir denetim şekli olduğu anlaşılmaktadır.

Sanatsal denetim sayesinde eğitim ve öğretimde öğrenciyi sadece verdiği cevaplarla ve davranışlarla değerlendirmemek, bunların temelindeki nedenlere de odaklanmak gerektiği ve çok yönlü olarak değerlendirebilmeye olanak sağladığı alınan katılımcı görüşlerine göre söylenebilir.

Üçüncü boyut “Eğitim ve öğretimde sanatsal denetimin eğitimde öğrencilere etkisi ve yansması” olarak belirlenmiş olup katılımcıların görüşlerine göre aşağıda belirtilen sonuçlar söylenebilir.

Öğretmenlerin denetimi sanatsal denetim olarak yapılırsa öğretmen daha motive olacağı, dersini verirken daha yaratıcı ve rahat olacağı ve öğrencilere de daha kaliteli eğitim ve öğretim yapabileceği alınan katılımcı görüşlerine göre söylenebilir. Öğretmen sanatsal denetimle denetlenirse sınıfta kendini geliştirme için daha istekli olacağı, bu da öğrencilere olumlu olarak yansıtacağı anlaşılmaktadır. Sanatsal denetim ile değerlendirilen öğretmenin işine daha fazla odaklandığı, denetmenden aldığı değerlendirmeler ile kendisini daha iyi geliştirdiği ve bunun da öğretmenin sınıfta olan etkileşimi ve iletişimi daha yüksek seviyeye çektiği dolayısıyla eğitimde öğrencilere olumlu olarak yansıdığı katılımcı görüşlerinden alınan verilere göre yorumlanabilir.

Sanatsal denetimin eğitimde öğrencilere etkisi olumlu olduğu sınıfta denetmen sınıf performansını değerlendirirken farklılıklara odaklandığı, eğitimi sanat olarak gördüğü ve öğrenciler öğretmeni ona göre değerlendirdiği katılımcı görüşlerinden

anlaşılmaktadır. Dolayısıyla öğretmen ve öğrenci daha iyi motive olduğu ve dersini iyi anlatan öğretmenin de öğrencileri derste daha başarılı olduğu katılımcı görüşlerine göre söylenebilir. Sanatsal denetim öğrencilerin de farklı bireyler oluşunu dolayısıyla her bir öğrencinin farklı karaktere sahip olduğunu kabul edip öğretmenin derse başlamadan önce yaptığı planın sınıfta değişebileceği gerçeğini normal karşıladığı anlaşılmaktadır. Eğitimin sanat olduğu, öğretmen derse girdiğinde bireyselliğe önem verdiği, denetmen de bunları doğal olarak kabul etmesinden dolayı sanatsal denetim öğrencilerin daha başarılı olmalarına olanak sağladığı söylenebilir.

Öğretmenlerin sınıfta belli kurallara bağlı kalmadan çalışması ve öğretmenin kendini kısıtlamaması halinde bu durumun doğal olarak en çok öğrenciye yansıtacağı katılımcı görüşlerinden anlaşılmaktadır. Sınıfta daha rahat olan öğrenciler hem derse daha iyi anlayacak hem de sıkılmamaları sağlanabilecektir. Öğretmen kendi özel yönlerine odaklandığında kendi öğrencilerine öğrenimleri için daha doğru ve anlaşılır bilgiler verebildiği, daha yararlı olabildiği anlaşılmaktadır. Sanatsal denetim aracılığıyla öğretmenler kendi eğitim yöntemleri üzerine daha iyi odaklanabildiği, öğretmenin öğretim sırasında amaca yönelik çalışmalar yapmasıyla öğretimi öğrencilerin ilgisini çekerek kendine özel yöntemler kullanması eğitim ve öğretimde olumlu geri dönüş oluşturduğu alınan katılımcı görüşlerinden yorumlanabilir. Dolayısıyla bu anlayışın öğrenci üzerinde yansımaları öğrencilerin başarıları ve eğitime bakış açılarının gelişmesi üzerinde daha olumlu sonuçlar verdiği söylenebilir.

Eğitim ve öğretimde sanatsal denetim uygulanan okullarda öğretmenlerin özel yönleri üzerine odaklanıldığı zaman, öğretmenler kendi becerilerini daha çok geliştirebilir ve bu şekilde daha etkili bir öğretim gerçekleştirebilirler. Öğretmen kendi becerisine yoğunlaştığında öğrencilerin öğrenimi için daha yararlı bilgiler verebildikleri anlaşılmaktadır. Böylelikle, öğrenciler her öğretmenden farklı şekilde ve tarzda bir öğrenim gerçekleştireceği için, çok yönlü ve yaratıcı bir eğitim alabilecekleri anlaşılmaktadır.

Disiplinler arası yaklaşımların eğitim ve öğretimi desteklediği öğrencinin başarısını artırması nedeniyle sanat ile bilimin birbirini desteklemesi de aynı şekilde başarıyı artıracığı alınan katılımcı görüşlerinden söylenebilir.

Dördüncü boyut “Gelecekte eğitim ve öğretimde sanatsal denetim nasıl olması gerektiği” olarak belirlenmiş olup katılımcıların görüşlerine göre aşağıda belirtilen sonuçlar söylenebilir.

Gelecekte eğitim ve öğretimde klasik denetim yerine sanatsal denetim yapılması gerektiği, öğretmenin eksik yanlarına odaklanmak yerine, güçlü yanlarını vurgulayan, denetmenlerin öğretmenlerle güven esaslı dostça bir ilişki kurması gerektiği, öğretmeni kendine özgü yeteneklerini kullanması konusunda yardım etmeleri gerektiği alınan katılımcı görüşlerine göre söylenebilir. Sanatsal denetim kapsamında denetimler tekrarlanmalı ve öğretmenin karakteri de dikkate alınarak denetimlerin yapılmasına daha fazla özen gösterilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Gelecekte eğitim ve öğretimde sanatsal denetim yapılırken denetmen öğretmenin özellikle yeni başlayan öğretmenlerin daha fazla yardıma ihtiyaçları olduğunu, sınıf yönetimi, öğrenciye yaklaşımı, öğrencinin performansını değerlendirme gibi konularda yönlendirilmeye ihtiyaçları olduğu ve bu durumun ise ancak sanatsal denetim yöntemleri ile giderilebileceği alınan görüşlerden anlaşılmaktadır. Denetmenlerin öğretmenlerle aynı branşta olması halinde yapılacak olan değerlendirmelerin daha yararlı olacağı anlaşılmaktadır. Denetmenlerin öğretmenlerin eksik yönlerini geliştirebilmesi için öğretmenin de düşüncelerini dinleyerek birlikte hareket etmeleri gerektiği alınan katılımcı görüşlerinden söylenebilir.

Gelecekte sanatsal denetim, eğitimi sanat olarak gördüğü için öğretmenin yaratıcılığını, farklılığını desteklemesi gerektiği, öğretmen denetimi tekrarlarla bir süreç içerisinde yapılmasının daha yararlı olacağı anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin bireysel farklılıkları göz önünde bulundurulması gerektiği, öğretmenlere ihtiyaçları doğrultusunda yardımcı olunması, denetmenlerin her zaman öğretmene danışmanlık yapması , öğretmene olumsuz eleştiri değil yapıcı eleştiri yapmalarının daha yararlı olacağı alınan katılımcı görüşlerine göre düşünülebilir. Gelecekte okullarımızda uygulanan hiyerarşik klasik denetimden vazgeçilmesi ve sanatsal denetimin uygulanmasının çok daha yararlı ve gerekli olduğu anlaşılmaktadır. Sanatsal denetim yapan denetmenler öğretmeni dinlemeli, ihtiyacını belirlemeli, her öğretmenin farklı olduğunu düşünerek farklı teknikler, örnekler göstermeleri, onları cesaretlendirmeli ve motive etmelerinin gerektiği alınan katılımcı görüşlerinden söylenebilir.

Gelecekte sanatsal denetimi yapan denetmen mutlaka öğretmenle aynı uzmanlığa sahip olmalı ve çok tecrübeli olması gerektiği anlaşılmaktadır. Denetmenler öğretmeni analiz ederken bireysel farklılıkları unutmaması, öğretmenlerle konuşup eğitim ve öğretimin nasıl olması gerektiğine birlikte karar vermesi konusunda ciddiyetle durulması gerektiği söylenebilir. Denetmenlerin bunları yapabilmeleri için de

sınıflarda birçok kez gözlem yapmaları ve özellikle mesleğe yeni başlayan öğretmenlere dostça mesleği sevdirmek için uğraşmaları gerektiği anlaşılmaktadır. Gelecekte sanatsal yönetim anlayışı ile geleneksel katı denetim tarzlarından uzaklaşarak, çağdaş eğitim anlayışına uygun belirli kontroller altında öğretmenlere karşı anlayışlı sanatsal denetimin daha yaygın olarak kullanılması gerektiği alınan katılımcı görüşlerinden anlaşılmaktadır.

Gelecekte eğitim ve öğretimde sanatsal denetim daha çok uygulanması gerektiği, öğretmenlerin özel becerilerini ortaya çıkarılmasının büyük önem arzettiği, eğitim ve öğretiminin daha yüzeysel ve etkisiz geçmemesi adına, gelecekte geleneksel katı denetim tarzlarından uzaklaşarak, öğretmenlere karşı daha anlayışlı, kontrolün var olduğu sanatsal denetimin daha yaygın olarak ön plana çıkarılarak kullanılmasının çok daha yararlı olacağı alınan katılımcı görüşlerinden anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sanatsal denetimin eğitim sistemimize daha çok katılması gerektiği ve öğretmenlerin bu konuda bilgilendirilip bilinçlendirilmesinin gerektiği alınan katılımcı görüşlerine göre yorumlanabilir.

Araştırmanın Sonuçlarına Göre Öneriler:

- Okullarımızda denetmenler genelde denetimi daha çok klasik denetim olarak yaptıkları ve bu nedenle ast üst ilişkisi olduğu anlaşılmaktadır. Öğretmeni bu denetim şekli doğal olarak tedirgin eder, öğretmenin moral ve motivasyonu olumsuz yönde etkilediği için sanatsal denetimin günümüzde uygulanması gereken başarılı bir denetim şekli olduğu ve öğretmene olumlu eleştiri yapılması nedeniyle öğretmeni geliştiren bir denetim şekli olduğu için önerilebilir.
- Sanatsal denetim diğer tüm denetim modellerinin yanında en esnek olduğunu ve motivasyonu artırmaya en çok teşvik eden model olduğu için daha yaygın olarak kullanılması gerektiği önerilmektedir.
- Sanatsal denetim katı kurallar dışında öğretmenleri anlamaya yönelik nezaket çerçevesinde yapıldığından denetimin daha etkili olması nedeniyle önerilebilir.
- Katılımcıların görüşlerine göre bu veriler kapsamında sanatsal denetim klasik denetimden farklı olarak öğrencinin kendini daha iyi ifade edebildiği, daha yenilikçi bir denetim yöntemi olduğu için okullarda kullanılması uygun olacağı söylenebilir.

- Sanatsal denetim eğitim ve öğretimde sanatsal denetim öğretmenin gelişmesine yardımcı olan ve öğretmene yol gösteren bir denetim şekli olduğu için tercih edilen bir denetim yöntemi olarak önerilmektedir.
- Eğitim ve öğretimde sanatsal denetim, çağdaş eğitim anlayışı altında, sanatsal denetim eğitim - öğretim etkinliklerinin geliştirilmesinde katkı sağlayabilir.
- Eğitim ve öğretimde sanatsal denetim uygulanan okullarda öğretmenlerin özel yönleri üzerine odaklanıldığı zaman, öğretmenler kendi becerilerini daha çok geliştirebilir ve bu şekilde daha etkili bir öğretim gerçekleştirebileceklerinden dolayı sanatsal denetim önerilebilir.
- Sanatsal denetim kapsamında denetimler tekrarlanmalı ve öğretmenin karakteri de dikkate alınarak denetimlerin yapılmasına daha fazla özen gösterilmesi gerektiği önerilebilir.
- Denetmenlerin öğretmenlerle aynı branşta olması halinde yapılacak olan değerlendirmelerin daha yararlı olacağı önerilebilir.
- Denetmenlerin öğretmenlerin eksik yönlerini geliştirebilmesi için öğretmenin de düşüncelerini dinleyerek birlikte hareket etmeleri gerektiği önerilebilir.
- Öğretmenlerin bireysel farklılıkları göz önünde bulundurulması gerektiği, öğretmenlere ihtiyaçları doğrultusunda yardımcı olunması, denetmenlerin her zaman öğretmene danışmanlık yapması, öğretmene olumsuz eleştiri değil yapıcı eleştiri yapmaları gerektiği önerilebilir.
- Gelecekte okullarımızda uygulanan hiyerarşik klasik denetimden vazgeçilmesi ve sanatsal denetimin uygulanmasının çok daha yararlı ve gerekli olduğu önerilebilir.
- Denetmenler öğretmeni analiz ederken bireysel farklılıkları unutmaması, öğretmenlerle konuşup eğitim ve öğretimin nasıl olması gerektiğine birlikte karar vermesi konusunda ciddiyetle durulması gerektiği önerilebilir.
- Denetmenlerin sınıflarda birçok kez gözlem yapmaları ve özellikle mesleğe yeni başlayan öğretmenlere dostça mesleği sevdirmek için uğraşmaları gerektiği önerilebilir.
- Gelecekte sanatsal yönetim anlayışı ile geleneksel katı denetim tarzlarından uzaklaşarak, çağdaş eğitim anlayışına uygun belirli kontroller altında öğretmenlere karşı anlayışlı sanatsal denetimin daha yaygın olarak kullanılması gerektiği önerilebilir.

- Sanatsal denetimin eğitim sistemimize daha çok katılması gerektiği ve öğretmenlerin bu konuda bilgilendirilip bilinçlendirilmesi için çeşitli seminerler, çalıştaylar ve konferansların düzenlenmesi gerektiği önerilebilir.
- Denetmenlerin sanatsal denetim modeli kapsamında hizmet içi eğitimlere tabi tutulması gerektiği önerilebilir.

Araştırmacılara Yönelik Öneriler:

- Sanatsal denetimin öğrenci ve velilerin görüşlerine göre eğitim ve öğretimdeki durumunun değerlendirilmesine yönelik araştırmalar yapılabilir.
- Sanatsal denetimin bakanlıkta denetmenlerin görüşlerine göre eğitim ve öğretimdeki durumunun değerlendirilmesine yönelik araştırmalar yapılabilir.
- Sanatsal denetimin ilköğretim okullarındaki paydaşlara göre eğitim ve öğretimdeki durumunun değerlendirilmesine yönelik araştırmalar yapılabilir.
- Sanatsal denetim yüksek öğrenimdeki paydaşların görüşlerine göre eğitim ve öğretimdeki durumunun değerlendirilmesine yönelik araştırmalar yapılabilir.

Kaynakça

- Aki, H. A. (2018). Sanat eğitiminin eğitimdeki yeri ve önemi. Egitimheryerde.net. <https://egitimheryerde.net/sanat-egitiminin-egitimdeki-yeri-ve-onemi/#close>
- Akyol, B., & Yavuzkurt, T. (2016). Türkiye’de lisansüstü tezlerde eğitim denetimi. Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 5(2), 908-926.
- Alfonso, R. J. Firth, G. R. & Neville, R., F. (1975). Instructional supervision: A behavior system. Boston, MA: Allyn and Bacon.
- Altun, B. (2014). Denetime eleştirel yaklaşım: Öğretmen denetimi nasıl olmalı? (Doktora tezi). Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Altun, B., & Yengin Sarpkaya, P. (2014). Öğretmen ve okul müdürlerinin ders denetimine ilişkin görüşleri. In I. Avrasya Eğitim Araştırmaları Kongresi, İstanbul Üniversitesi.
- Argon, T., İsmetoğlu, M., & İşeri, B. (2014). İlkokullarda sanatsal denetim ve öğretmen motivasyonu üzerine öğretmen görüşleri. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 3(2), 30.
- Aydın, İ. (2005). Öğretimde denetim. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Aytaç, Ç. (1981). Sanat ve Uygarlık. Ankara: Dizgi Baskı
- Başaran, İ. E. (1996). Türkiye eğitim sistemi. Ankara: Yargıcı Matbaası.
- Bernard, J. M., & Goodyear, R. K. (2014). Fundamentals of clinical supervision (5th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Education.
- Bursalıoğlu, Z. (2012). Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Bursalıoğlu, Z. (2013). Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış. Ankara: Pegem Akademi.
- Bouchamma, Y. (2005). Evaluatingteachingpersonnel. Which model of supervision do Canadian teachers prefer. Journal of Personnel Evaluation in Education, 18(4), 289-308.

Bostancı, B. A. (2005). Türk eğitim sisteminde teftiş alt sisteminin değerlendirmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 30(324), 32-38.

Bostancı, B. A., Bulut, M. Ş., & Özbey, H. (2012). Öğretmen denetiminde sanatsal denetim yaklaşımının uygulamasına yönelik öğretmen ve denetmen görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(22), 238-254.

Can, E., & Gündüz, Y. (2017). Eğitimin denetimi uzmanlığı gerektirir mi? 10/2017, Ankara.

Carroll, M., & Tholstrop, M. (2001). *Integrative approaches to supervision*. Jessica Kingsley Publishers. Retrieved from www.sie.ebrary.com

Çetin, A. (2022). Sanatsal Denetim ve Eğitimdeki Rolü. **Eğitim Bilimleri Dergisi**, 14(2), 123-145.

Chang, C. (2001). Construction and Evaluation of a Web-Based Learning Portfolio System: An Electronic Assessment Tool. *Innovations in Education and Teaching International*, 38 (2/1), 144–155, 17 Ekim 2020, <http://taylorandfrancis.metapress.com>

Dewey, J. (2013). *Deneyim ve eğitim (Kappa Delta Pi Ders Notları Serisi)*. Sinan Akıllı (Çev.). Ankara: ODTÜ Yayıncılık.

DiPaola, M. F., & Hoy, W. K. (2008). *Principals improving instruction: Supervision, evaluation, and professional development*. Boston: Pearson.

Eisner, E. W. (1982). The artistic approach to supervision. In T. Sergiovanni (Ed.), *Supervision of teaching: 1982 yearbook of the Association for Supervision and Curriculum Development* (pp. 53-66). Virginia: ASCD. www.personal.psu.edu/rsw136/blogs/rebecca_west_burns/2010/06/eisner.e-w-1982-the-artistic-approach-to-supervision-in-tsergiiovanni-ed-supervision-of-teaching-198.html

Erdem, R. (2023). Yaratıcı Öğrenme Ortamları: Sanatsal Denetimin Eğitimdeki Yeri. **Gelişen Eğitim Dergisi**, 9(1), 78-92.

Eskicumalı, A. (2002). *Eğitim ve öğretmenlik mesleği: Öğretmenlik mesleğine giriş* (Edt: Yüksel Özden). Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Freire, P. (1970). *Pedagogy of the Oppressed*. Continuum.

Giroux, H. A. (2011). *On Critical Pedagogy*. Continuum.

Glickman, C. D., Gordon, S. P., & Ross-Gordon, J. M. (2009). *The basic guide to supervision and instructional leadership*. USA: Pearson Education, Inc.

Glickman, C. D., Gordon, S. P., & Ross-Gordon, J. M. (2013). *Supervision and instructional leadership: A developmental approach* (9th ed.). Pearson Education.

Gökçe, A. T. (2009). Bilimsel yönetim anlayışında denetim. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 18, 74-89.

Griffin, P., McGaw, B., & Care, E. (2012). The changing role of education and schools. In P. Griffin, B. McGaw, & E. Care (Eds.), *Assessment and teaching of 21st century skills* (pp. 1-16). New York: Springer Science+Business Media.

Gündüz, Y. (2012). Eğitim örgütlerinde denetimin gerekliliği: Kuramsal bir çalışma. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 34, 3.

Güneş, F. (2014). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Ankara: Pegem Yayıncılık.

Gürbüz, A. (2021). Sanat Eğitiminin Öğrenci Gelişimine Etkisi. **Sanat ve Eğitim**, 10(3), 56-73.

Habermas, J. (1984). *The Theory of Communicative Action*. Beacon Press.

Hesapçioğlu (Eds.), *Türkiye’de eğitim yönetimi*. İstanbul: Kültür Koleji Eğitim Vakfı Yayınları.

Hopkins, W. S., & Moore, K. D. (1993). *Clinical supervision*. Oxford: Brown & Benchmark Publishers.

Horkheimer, M., & Adorno, T. W. (2002). *Dialectic of Enlightenment*. Stanford University Press.

Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2012). *Eğitim yönetimi: Teori, araştırma ve uygulama*. Ankara: Nobel Yayıncılık.

İlgar, Ş. (2012). Motivasyon Aktiviteleri ve Öğretmen. HAYEF Journal of Education, 1(2), 211-222.

Karakaya, N. (2020). Denetim Modellerinin Eğitime Etkileri: Sanatsal Yaklaşım. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 22(4), 234-250.

Karakuş, M. (2010). Çağdaş denetim ve yaklaşımları. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 20(2), 181-200.

Kelehear, Z. (2008). Instructional leadership, connoisseurship and critique: Using an arts-based approach to extend conversations about teaching. International Journal of Leadership in Education, 11(3), 239–256.
<https://doi.org/10.1080/13603120802231727>

Koenig, J. A. (2011). Assessing 21st century skills: Summary of a workshop. Washington, DC: National Research Council.

Kondakçı, Y., & Zayim, M. (2013). Eğitim yönetiminde kuram ve uygulama (Editör: S. Özdemir). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Köklü, M. (1996). Etkili denetim. Eğitim Yönetimi Dergisi, 22(2), 263-269.

Köybaşı, F., Uğurlu, C. T., & Demir, D. (2017). Çağdaş eğitim denetimi modeli olarak okullarda farklılaştırılmış denetim uygulamalarına ilişkin bir araştırma. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 15(1), 43-57.
<https://dergipark.org.tr/en/pub/tebd/issue/29870/292686>

Lee, J. (1998). Improving student learning. İstanbul: Kalder Yayınları.

McLean, B. ve Whalley, J. (2004). No real tale has a beginning or an end...Exploring the relationship between co-supervision, reflective dialogue and psychotherapeutic work with mental health service users. Reflective Practice, 5 (2), 225-238.
<http://taylorandfrancis.metapress.com>

Meyer, M. (2010). Art as a Tool for Learning: A Comprehensive Approach. *Journal of Educational Change*, 11(2), 117-138.

Ovando, M. N. (2001). Teachers' perceptions of a learner-centered teacher evaluation system. Journal of Personnel Evaluation in Education, 15(3), 213-231.

Öğretim. (2020). Sozluk.gov.tr içerisinde. 21.10.2021 tarihinde ulaşılmıştır, www.sozluk.gov.tr adresinden ulaşılmıştır.

Özdemir, S. (2019). Eğitimde Değerlendirme Yöntemleri: Çok Boyutlu Bir Bakış. *Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 21(3), 90-108.

Özkeçeci, İ. (2009) Eğitime sanatın katkıları ve yansımaları. In: 1st International Symposium on Sustainable Development, June 9-10, 2009, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina.

Parker, J. (2004). Art and Education: A New Perspective. *International Journal of Art & Design Education*, 23(1), 5-14.

Seçkin, N. (1998). Denetime yeni bir yaklaşım: Sanatsal denetim. In H. Taymaz & M.

Sergiovanni, T. J., & Starratt, R. J. (1979). Supervision: Human perspectives. USA: McGraw-Hill, Inc.

Sidhu, G. K., & Fook, C. Y. (2010). Formative supervision of teaching and learning: Issues and concerns for the school head. European Journal of Scientific Research, 39(4), 589-605.

Smith, K., Sela, O. (2005). Action research as a bridge between pre-service teacher education and in-service professional development for students and teacher educators European Journal of Teacher Education, 28 (3), 293–310, 16.10.2021 tarihinde <http://taylorandfrancis.metapress.com> adresinden ulaşılmıştır.

Taylor, E. S., & Tyler, J. H. (2012). The effect of evaluation on teacher performance: Dataset. American Economic Review. <http://dx.doi.org/10.1257/aer.102.7.3628>

Uğurlu, C. T. (2013). Sanatsal denetim ölçeği geçerlik ve güvenilirlik çalışması. Kuram ve Uygulama'da Eğitim Yönetimi, 19(1), 119-134.

Yılmaz, K. (2004). Sanatsal denetim. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi, 10(8), 292-311.

Yılmaz, H. (2015). Eğitimde Liderlik ve Yaratıcılık: Sanatsal Denetim Modelleri. *Uluslararası Eğitim Yönetimi Dergisi*, 10(1), 30-45.

Wanzare, Z., & Costa, J. L. (2000). Supervision and staff development: Overview of the literature. *National Association of Secondary School Principals NASSP Bulletin*, 84(618), 47-54.

Zbar, V., Marshall, G., & Power, P. (2007). *Better schools, better teachers, better results*. Victoria: ACER Press.

Zygouris-Coe, V. I., Pace, B. G., Malecki, C. L. ve Weade, R. (2001). Action research: a situated perspective. *Qualitative Studies in Education*, 14 (3), 399–412, 16 Ekim 2005, <http://taylorandfrancis.metapress.com>

Ekler

Ek 1.

İntihal Raporu

Ezgi Dağlı

ORIGINALITY REPORT

5%

SIMILARITY INDEX

4%

INTERNET SOURCES

2%

PUBLICATIONS

1%

STUDENT PAPERS

PRIMARY SOURCES

1	docs.neu.edu.tr Internet Source	2%
2	UĞURLU, Celal Teyyar. "Sanatsal denetim ölçęi geçerlik ve güvenilirlik çalısması", İletişim Hizmetleri, 2013. Publication	1%
3	www.pegem.net Internet Source	<1%
4	acikbilim.yok.gov.tr Internet Source	<1%
5	www.jret.org Internet Source	<1%
6	www.researchgate.net Internet Source	<1%
7	ilkogretim-online.org.tr Internet Source	<1%
8	Submitted to Istanbul Medeniyet Üniversitesi Student Paper	<1%

acikerisim.pau.edu.tr:8080

Ek 2.

Etik Onayı

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ

BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU

11.01.2022

Sayın Ezgi Aykan Dağlı

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na yapmış olduğunuz YDÜ/EB/2021/775 proje numaralı ve **“Sanatsal Denetimin Paydaşların Görüşlerine Göre Eğitim Ve Öğretimdeki Durumunun Değerlendirilmesi”** başlıklı proje önerisi kurulumuzca değerlendirilmiş olup, etik olarak uygun bulunmuştur. Bu yazı ile birlikte, başvuru formunuzda belirttiğiniz bilgilerin dışına çıkmamak suretiyle araştırmaya başlayabilirsiniz.

Doçent Doktor Direnç Kanol

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Raportörü

Direnç Kanol

Not: Eğer bir kuruma resmi bir kabul yazısı sunmak istiyorsanız, Yakın Doğu Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na bu yazı ile başvurup, kurulun başkanının imzasını taşıyan resmi bir yazı temin edebilirsiniz.

Ek 3.

Görüşme Soruları

SANATSAL DENETİMİN PAYDAŞLARIN GÖRÜŞLERİNE GÖRE EĞİTİM VE ÖĞRETİMDEKİ DURUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

Merhaba, ben Ezgi Aykan Dağlı Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Yönetimi ve Denetimi yüksek lisans programında eğitimimi sürdürmekteyim. Danışmanım Prof. Dr. Zehra Altınay'ın yardımları ile “**Sanatsal Denetimin Paydaşların Görüşlerine Göre Eğitim ve Öğretimdeki Durumunun Değerlendirilmesi**” üzerine bir araştırma yapmaktayım. Araştırma konumuyla ilgili düşüncelerinizi öğrenmek istiyorum. Yardımlarınız için teşekkürlerimi sunarım.

Bu araştırmanın amacı, ortaöğretimde sanatsal denetimin paydaşların görüşlerine göre eğitim ve öğretimdeki durumunun değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda;

Öğretmenin sınıf içinde gerçekleştirdiği öğretim süreci, bazı yönleri ile sanatsal bir etkinlik olarak görülmektedir. **Sanatsal denetim**; katı, rutin, kontrole dayalı denetim uygulamalarının ötesinde öğretmenlere anlayış, nezaket ve incelikle yaklaşımı önemseyen ve öğretmenlerin sınıf uygulamalarında verilerin ayrıntılı analizini yapan ve değerlendiren, öğretmenleri farklı kılan özel yönleri üzerine odaklanan uygulamalar olarak tanımlanabilir.

**Sanatsal denetim ile ilgili aşağıdaki soruları lütfen cevaplayınız.
Katılımmız için teşekkürler.**

1. Sanatsal denetim hakkındaki düşünceleriniz nelerdir? Düşüncelerinizi açıklayabilir misiniz?

.....
.....

.....
.....
.....

2. Eğitim ve öğretimde sanatsal denetim sizce nasıldır? Düşüncelerinizi açıklayabilir misiniz?

.....
.....
.....
.....

3. Eğitim ve öğretimde sanatsal denetimin eğitimde öğrencilere etkisi ve yansıması nasıldır? Düşüncelerinizi açıklayabilir misiniz?

.....
.....
.....
.....

4. Gelecekte eğitim ve öğretimde sanatsal denetim nasıl olmalıdır? Düşüncelerinizi açıklayabilir misiniz?

.....
.....
.....
.....